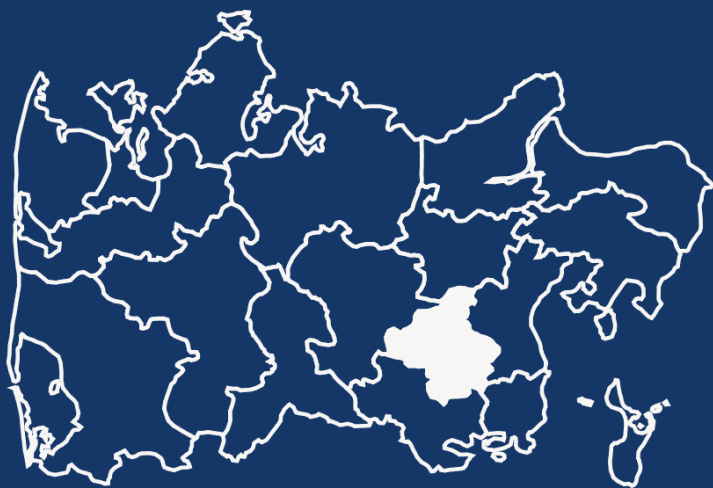

Erhvervsudvikling i Skanderborg Kommune

Tendenser, specialisering, vækst og
erhvervsfremmeindsats

Juni 2023

Indhold

1. Forord og sammenfatning	3
2. Temaafsnit om detailhandel	8
3. Temaafsnit om fødevaresektoren	16
4. Beskæftigelse og specialisering	25
5. Iværksætteri og virksomhedsbestand	31
6. Vækstvirksomheder og eksport	40
7. Profilanalyse – highlights	44

Erhvervshus
MIDTJYLLAND

1

Forord og sammenfatning

Forord

Denne rapport er fjerde udgave af kommune-rapporterne om erhvervsudvikling i Midtjylland¹ – rapporter der tager temperaturen på det lokale erhvervsliv i de 19 midtjyske kommuner.

Erhvervshus Midtjylland har blandt andet til formål at fremme og påpege midtjyske vækstdrivere og styrkepositioner samt modvirke udviklingsbarrierer. I den forbindelse skal kommunerapporterne danne grundlag for en stærk, aktiv og faktabaseret erhvervsfremmeindsats lokalt og regionalt, der understøtter de mange forskellige potentialer og styrker, som Midtjylland besidder.

I lighed med tidligere udgaver indeholder kommune-rapporterne data, som beskriver strukturen af det lokale erhvervsliv – herunder data relateret til beskæftigelse, iværksætteri, udvikling i virksomhedsbestanden og eksport. Ydermere indgår der statistik over brugen af lokal erhvervs-service og specialiseret vejledning med afsæt i Profilanalyse 2023².

Dette års kommunerapporter indeholder desuden to nye sektorfokuserede kapitler, der med et bredt udsnit af data går i dybden med henholdsvis fødevaresektoren og detailhandlen. Samtidig har kommunerne bidraget med et overblik over de initiativer og indsatser, der er iværksat lokalt for at styrke de to sektorer.

Fødevaresektoren og detailhandlen er to af de vigtigste sektorer for økonomisk vækst og beskæftigelse i de Midtjyske kommuner, hvorfor lokale indsatser og initiativer rettet mod disse sektorer har stor betydning.

Fødevareinnovation, bæredygtig fødevareproduktion og klimavenlige produktionsmetoder er forbundet med et stort fremadrettet potentiale for yderligere styrkelse af fødevaresektoren som midtjysk styrkeposition.

Detailhandlen spiller en central rolle i forhold til bosætning, tiltrækning af turister og besøgende til området og bidrager til at øge efterspørgslen efter lokale produkter og tjenester. Sektoren gennemgår imidlertid en digital transformation, som kræver omstilling hos de eksisterende virksomheder og samtidig giver et stort forretningsmæssigt potentiale.

Vi er taknemmelige for kommunernes bidrag, da dette skaber grundlag for inspiration og videndeling på tværs af kommunerne og potentielt også udvikling af nye erhvervs-strategier, initiativer og partnerskaber til gavn for det lokale erhvervsliv.

Tværkommunalt samarbejde samt et tæt samarbejde mellem kommunerne, den lokale erhvervsservice og erhvervshuset med henblik på at styrke erhvervsfremmeindsatsen er vigtig. Kommunerapporten skal i den henseende være facilitator for yderligere samarbejde, da den giver indblik i det lokale og tværkommunale potentiale og aktuelle udfordringer.

Gennem rapporten sammenlignes udviklingen i Skanderborg Kommune med hele Region Midtjylland, resten af landet og en gruppe af sammenligningskommuner.

Sammenligningskommunerne er Syddjurs Kommune, Odder Kommune, Favrskov Kommune, Ikast-Brande Kommune og Hedensted Kommune.

God læselyst
Bestyrelsesformand Ib Lauritsen
Direktør Erik Krarup

¹ 2020, 2021 og 2022.

² Profilanalyse 2023.

Sammenfatning - erhvervspræstationer

Skanderborg Kommune har på flere områder oplevet en positiv erhvervsudvikling i de senere år.

Den private jobskabelse er steget væsentligt mere end i sammenlignelige kommuner og resten af regionen i perioden 2016 til 2021. Den positive udvikling i beskæftigelsen er forsat i 2022.

Antallet af virksomheder er steget i perioden og i særdeleshed i 2021. Udviklingen i de seneste år skyldes bl.a., at etableringsraten steget og at der har været en betydelig nettotilflytning af virksomheder.

Andelen af vækstvirksomheder er også steget de seneste år, og kommunen havde i 2021 en højere andel af vækstvirksomheder end landsgennemsnittet.

Når det kommer til eksport, svarer andelen af eksportvirksomheder til niveauet i hele regionen. Dog er eksportens andel af den samlede omsætning i Skanderborg Kommune noget lavere end i sammenligningskommunerne og regionen.

Udvalgte resultater fra analysen

Den private beskæftigelse i Skanderborg Kommune er steget med næsten 13 pct. i perioden 2016 til 2021. For regionen er stigningen på 8 pct.

Etableringsraten (nye virksomheders andel af den samlede virksomhedsbestand) i Skanderborg Kommune var i 2021 6,2 pct. I regionen og hele landet lå etableringsraten på hhv. 5,5 og 6 pct.

I 2022 flyttede 233 virksomheder til Skanderborg Kommune, mens der fraflyttede 204 virksomheder. Nettotilflytningen af virksomheder siden 2017 er 265 virksomheder.

Den samlede virksomhedsbestand i Skanderborg Kommune er steget fra 3.292 i 2016 til 3.598 i 2021.

I Skanderborg Kommune er andelen af vækstvirksomheder vokset fra 8,0 pct. i 2016 til 8,9 pct. i 2021. I regionen var andelen også 8,9 pct. i 2021.

Andelen af eksportvirksomheder ligger på 21 pct. i Skanderborg Kommune mod 22 pct. for hele regionen i 2021. Eksportens andel af omsætningen i disse virksomheder udgør 33 pct. mod 53 pct. i hele regionen.

Sammenfatning - erhvervsstruktur

Skanderborg Kommune har en divers erhvervsstruktur med flere brancher, der beskæftiger mere end 1.000 årsværk. De største brancher er elektronik-, maskin- og transportmiddelindustrien samt detailhandel og engroshandel.

Erhvervsstrukturen i Skanderborg Kommune er kendetegnet ved, at mange forskellige brancher bidrager til jobskabelsen. Fx har væksten været stor både inden for de store brancher – herunder detailhandel – og inden for en række mindre brancher som tele og it samt flere serviceerhverv.

Transport er den branche, der har oplevet det største fald i beskæftigelsen siden 2016.

I forhold til de nationale klynger er klyngeområdet produktionsindustri, maskiner & robotter dominerende med en stærk specialisering i Skanderborg Kommune. Klyngen er den største beskæftigelsesmæssigt og har haft den største jobvækst siden 2016.

Herudover er Skanderborg Kommune kendetegnet ved, at store virksomheder med mindst 50 årsværk står for en mindre del af beskæftigelsen end i hele landet.

Udvalgte resultater fra analysen

De tre største brancher målt på beskæftigelse i Skanderborg Kommune er elektronik-, maskin- og transportmiddelindustri samt engroshandel og detailhandel. Til sammen beskæftiger de tre brancher ca. 6.400 årsværk.

Jobvæksten inden for den største branche i Skanderborg Kommune - elektronik-, maskin- og transportmiddelindustri - har været på 18 pct. i perioden 2016 til 2021, mens den er vokset med 7 pct. på landsplan.

Serviceerhverv fylder generelt mindre i Skanderborg Kommune end i resten af landet. En undtagelse er reklame og øvrig erhvervsservice, der har en specialiseringsgrad på 1,3.

I forhold til de nationale klynger har Skanderborg Kommune oplevet størst vækst inden for produktionsindustri, maskiner & robotter samt it & digitale teknologier. Der er i disse klynger skabt ca. 900 flere arbejdspladser siden 2016.

Klyngeområdet produktionsindustri, maskiner & robotter har en specialiseringsgrad på 2,5 i Skanderborg Kommune. Det betyder, at området fylder 150 pct. mere end i en gennemsnitskommune.

Virksomheder med mindst 50 årsværk udgør 34 pct. af beskæftigelsen i Skanderborg Kommune. Den tilsvarende andel for hele landet er 39 pct.

Sammenfatning – detailhandel og fødevarerektoren

Detailhandlen og fødevarerektoren er midtjyske styrkepositioner, som spiller en vigtig rolle for de midtjyske kommuners beskæftigelse og omsætning. Særtemaerne i årets rapport giver et indblik i disse erhvervs udvikling samt i de lokale initiativer, der understøtter en positiv udvikling og imødekommer udfordringer inden for detailhandlen og fødevarerektoren.

Detailhandlen i Skanderborg Kommune har oplevet vækst over de senere år. Særligt byggemarkeder og handel med husholdningsudstyr mv. samt internethandel er vokset i kommunen. Omvendt har de lokale købmænd og døgnkiosker samt specialbutikker haft det svært og er gået tilbage.

Også fødevarerektoren har oplevet en betydelig fremgang i Skanderborg Kommune. Det gælder både ift. beskæftigelse og omsætning, der er vokset mere i Skanderborg Kommune end i sammenligningskommunerne og regionen. Samtidig er fremgangen i kommunen bredt funderet i hele sektoren. På eksportsiden er fødevarerektoren også gået frem i Skanderborg Kommune – om end i noget mindre omfang end i sammenligningskommunerne og hele regionen.

Udvalgte resultater fra analysen

Beskæftigelsen inden for detailhandel er steget med 21 pct. i Skanderborg Kommune i perioden 2016 til 2021. For regionen er beskæftigelsen steget med 7 pct.

Internethandel har haft en stor jobvækst i Skanderborg Kommune. Fra 2016 til 2021 er antallet af fuldtidsbeskæftigede steget fra 41 til 120, svarende til en jobvækst på 191 pct.

Omsætningen blandt byggemarkeder og handel med husholdningsudstyr, mv. er steget med 812 mio. kr. i perioden 2016 til 2021, svarende til en stigning på 132 pct.

I Skanderborg Kommune udgør fødevarerektoren ca. 14 pct. af den private beskæftigelse i 2021. I Region Midtjylland er andelen også 14 pct.

Fra 2016 til 2021 er fødevarerektorens beskæftigelse i Skanderborg Kommune vokset med ca. 11 pct. I sammenligningskommunerne har beskæftigelsen ligget stabilt i perioden.

Omsætningen i fødevarerektoren er vokset med ca. 15 pct. (1,6 mia. kr.) i perioden 2016 til 2021 i Skanderborg Kommune. Hovedparten af denne stigning kommer fra støtte- og serviceerhvervene.

Siden 2016 er fødevareromsætningens andel af den samlede eksport i Skanderborg Kommune faldet fra 22 til 19 pct. I regionen som helhed udgør fødevareromsætningen 11 pct. af den samlede eksport i 2021.

Erhvervshus
MIDTJYLLAND

2

Temaafsnit om detailhandel

Dette temaafsnit ser nærmere på detailhandlen i Skanderborg Kommune.

De første sider viser udviklingen i antallet af detailhandelsbutikker samt beskæftigelsen inden for forskellige dele af detailhandlen i både Skanderborg Kommune og resten af regionen.

Derefter vises udviklingen i omsætningen blandt kommunens detailhandelsvirksomheder samt i antallet af konkurer.

Til sidst opsummeres kommunens egen vurdering af potentialer og udfordringer for detailhandlen samt de lokale initiativer, som kommunen har iværksat for at understøtte udviklingen i detail-handlen.

Stor fremgang i beskæftigelsen inden for internethandel i Skanderborg Kommune

Detailhandlen er med lidt over 1.700 fuldtidsbeskæftigede i 2021 en vigtig branche for beskæftigelsen i Skanderborg Kommune. Detailhandlen har over de seneste år haft en stor fremgang i Skanderborg Kommune, som det fremgår af Tabel 2.1. Fra 2016 til 2021 er antallet af fuldtidsbeskæftigede vokset fra 1.417 til 1.720, svarende til en jobvækst på 21 pct., hvilket er væsentligt højere end jobvæksten på regionalt niveau og for hele landet.

Særligt inden for byggemarkeder og handel med husholdningsudstyr mv. har der været en stor fremgang i beskæftigelsen. Fra 2016 til 2021 er antallet af fuldtidsbeskæftigede i dette segment steget fra 317 til 488. Den største procentvise fremgang er sket inden for internethandel, der er vokset fra 41 fuldtidsansatte til 120, svarende til stigning på 191 pct. Specialbutikker, der forhandler kultur- fritids- og elektronikprodukter, har omvendt haft en stor tilbagegang i beskæftigelsen. I perioden er antallet af fuldtidsbeskæftigede faldet fra 64 til 31.

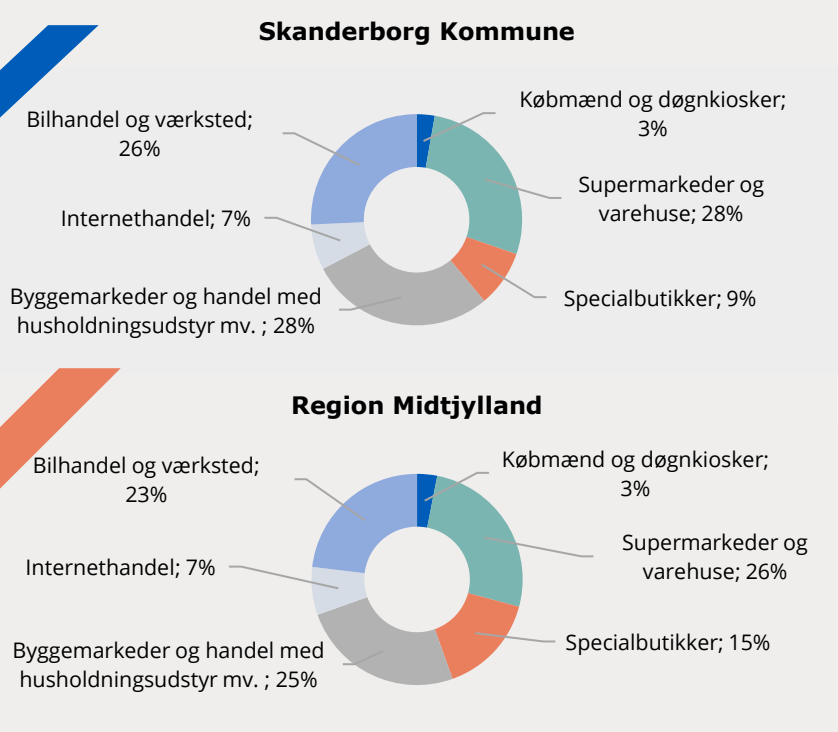
Fordelingen af beskæftigelsen inden for detailhandlen i Skanderborg kommune ligner i høj grad fordelingen for regionen, som vist i Figur 2.1. Specialbutikker fylder dog mindre i Skanderborg Kommune end i resten af regionen.

Tabel 2.1. Antal fuldtidsbeskæftigede inden for detailhandel i Skanderborg Kommune, 2016-21

Butikstype	2016	2019	2021	Jobvækst 2016-21 (pct.)	Jobvækst Region Midtjylland, 2016-21 (pct.)	Jobvækst hele landet, 2016-21 (pct.)
Købmænd og døgnskiosker	58	48	48	-17%	-13%	-11%
Supermarkeder og varehuse	387	477	473	22%	5%	3%
Specialbutik med beklædning og fodtøj	91	74	62	-32%	-19%	-19%
Specialbutik med fødevarer	49	65	55	14%	3%	-6%
Specialbutik med kultur- fritids- og elektronikprodukter	64	38	31	-51%	-11%	-13%
Byggemarkeder og handel med husholdningsudstyr mv.	317	456	488	54%	16%	7%
Internethandel	41	66	120	191%	100%	107%
Bilhandel og værksted	410	453	442	8%	4%	3%
Detailhandel i alt	1.417	1.677	1.720	21%	7%	3%

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.

Figur 2.1. Fordeling af fuldtidsbeskæftigede inden for detailhandel, 2021

Vækst i antallet af detailhandelsvirksomheder i Skanderborg Kommune

Der har også været en fremgang i antallet af detailhandelsvirksomheder i Skanderborg Kommune over de senere år. Fra 2016 til 2021 er antallet af detailhandelsvirksomheder steget fra 312 virksomheder til 329, som vist i Tabel 2.2.

Der er især kommet flere internetbaserede detailhandelsvirksomheder i Skanderborg Kommune. Fra 2016 til 2021 er antallet af internethandelsvirksomheder steget fra 21 til 37, svarende til en stigning på 76 pct. Der er også kommet flere virksomheder inden for bilhandel og værksted samt byggemarkeder og handel med husholdningsudstyr mv. Omvendt har der været et fald i antallet af købmænd og døgnkiosker samt specialbutikker, der forhandler beklædning og fodtøj samt kultur- fritids- og elektronikprodukter.

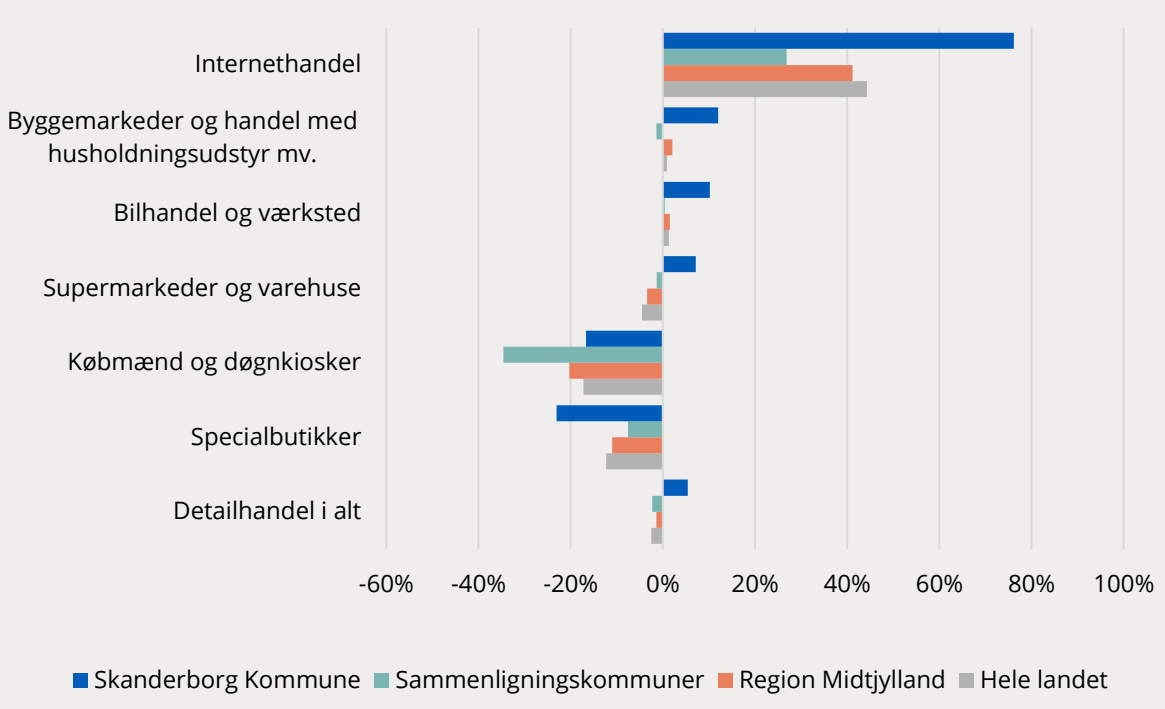
En lignende udvikling ses også blandt sammenligningskommunerne, regionen og hele landet, som vist i Figur 2.2. Det fremgår, at særligt antallet af virksomheder inden for internethandel er vokset med 40 pct. på landsplan i perioden. Figuren viser også, at særligt specialbutikker samt købmænd og døgnkiosker har det haft svært over de senere år. I Region Midtjylland er antallet af købmænd og døgnkiosker faldet med 20 pct., mens det tilsvarende tal for specialbutikkerne er 11 pct. Samtidig viser figuren, at Skanderborg Kommune i modsætning til sammenligningskommuner, regionen og hele landet har haft en positiv vækst i antallet af detailhandelsvirksomheder.

Tabel 2.2. Antal virksomheder inden for detailhandel i Skanderborg Kommune, 2016-21

Butikstype	2016	2019	2021
Købmænd og døgnkiosker	12	13	10
Supermarkeder og varehuse	28	30	30
Specialbutik med beklædning og fodtøj	36	32	28
Specialbutik med fødevarer	21	24	21
Specialbutik med kultur- fritids- og elektronikprodukter	21	14	11
Byggemarkeder og handel med husholdningsudstyr mv.	75	76	84
Internethandel	21	26	37
Bilhandel og værksted	98	104	108
Detailhandel i alt	312	319	329

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.

Figur 2.2. Udvikling i antal virksomheder inden for detailhandel, 2016-21

Note: Sammenligningskommunerne omfatter Syddjurs Kommune, Odder Kommune, Favrskov Kommune, Ikast-Brande Kommune og Hedensted Kommune.

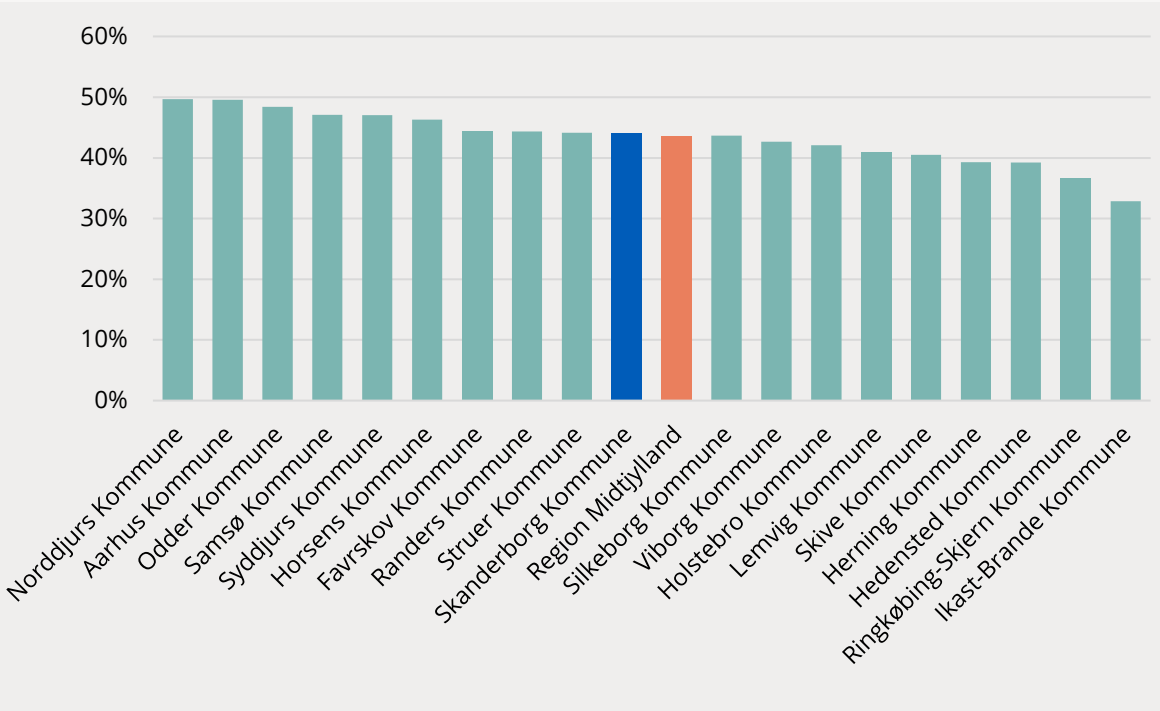
Mange unge med fritidsjobs arbejder i detailhandlen

Detailhandlen er en vigtig jobskaber i Skanderborg Kommune, særligt for unge med fritidsjobs. Lidt over 40 pct. af de unge i alderen 13-17 år med et fritidsjob i Skanderborg Kommune arbejder i detailhandlen, som vist i Figur 2.3. Det er nogenlunde samme niveau som for hele regionen. Generelt viser figuren, at detailhandlen beskæftiger en meget stor del af de unge med fritidsjobs blandt kommunerne i regionen.

Særligt supermarkeder og varehuse beskæftiger mange af de unge med fritidsjobs inden for detail i både Skanderborg Kommune og regionens øvrige kommuner, jf. Figur 2.4. Lidt over 60 pct. af de unge med fritidsjobs inden for detailhandlen er beskæftiget i kommunens supermarkeder og varehuse. Herefter følger specialbutikker, hvor 9 pct. af de unge er ansat.

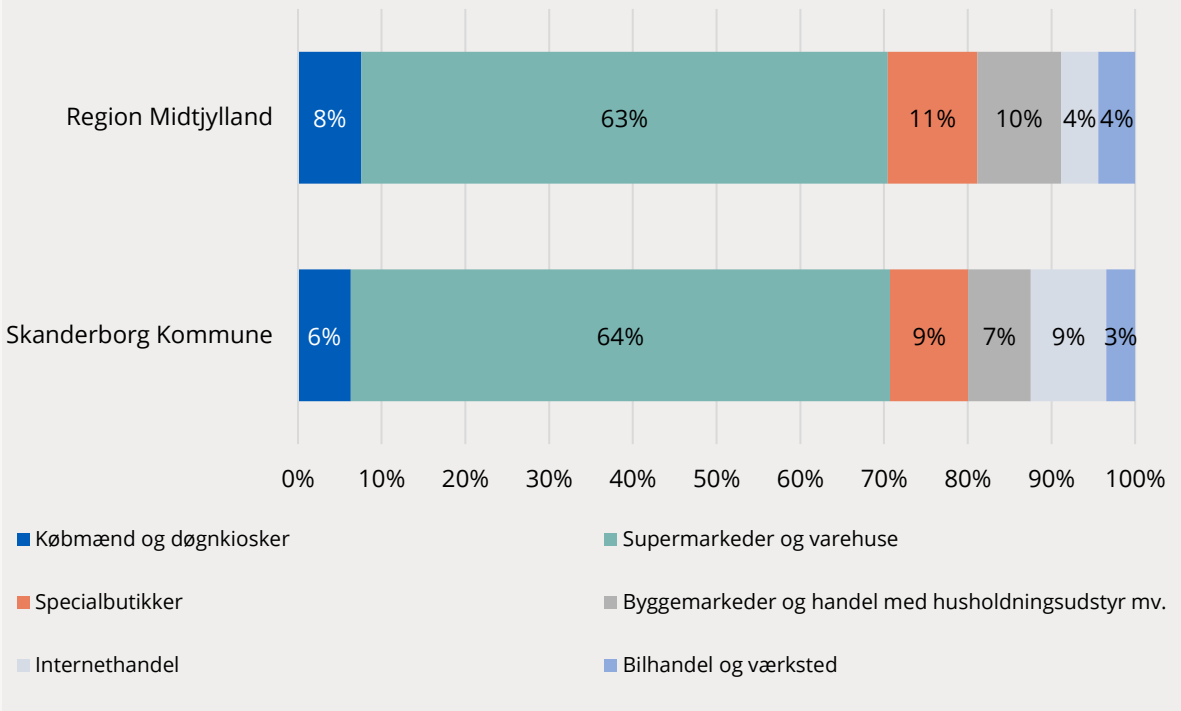
Samlet set viser denne analyse, at detailhandlen er en vigtig jobskaber og bidrager til at hjælpe unge med at komme ud på jobmarkedet.

Figur 2.3. Andel af unge (13-17 år) i beskæftigelse inden for detailhandel, 2016-21

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.

Figur 2.4. Unge (13-17 år) fordelt på butikker inden for detailhandel, 2021

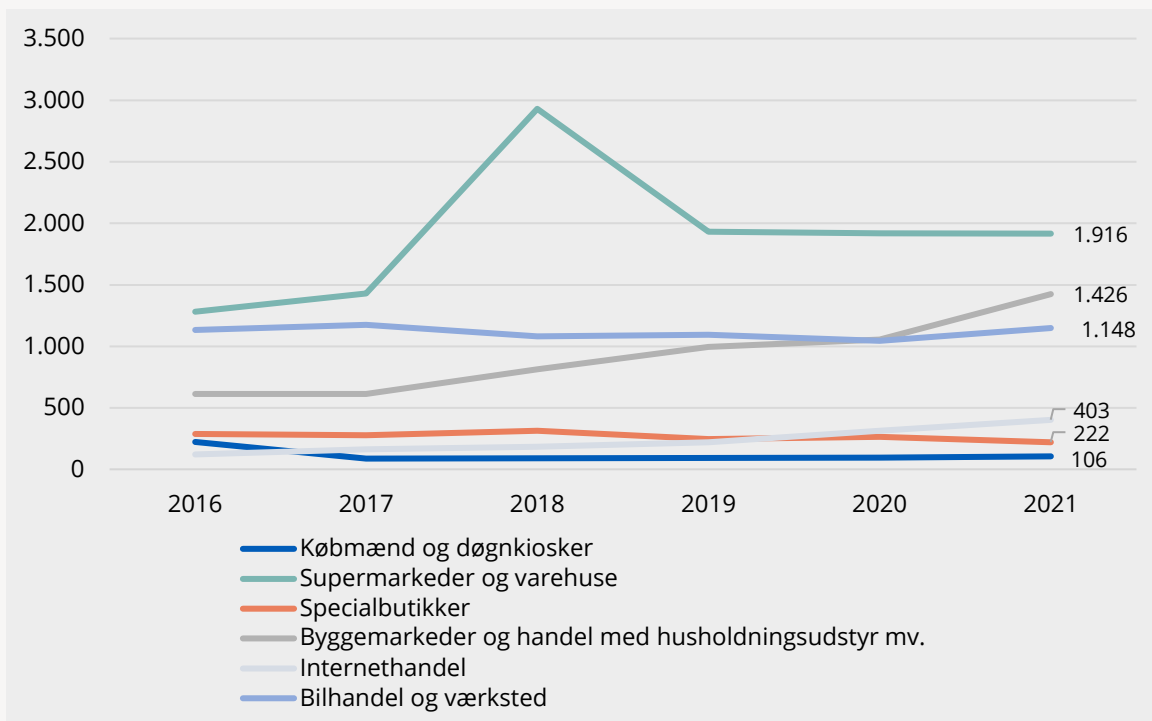
Stor stigning i omsætningen blandt virksomheder inden for internethandel i Skanderborg Kommune

Generelt har der været en stigning i omsætningen inden for detailhandel i Skanderborg Kommune, fra ca. 3,6 mia. kr. i 2016 til 5,2 mia. kr. i 2021, svarende til en fremgang på 43 pct. Udviklingen har været forskellig på tværs af segmenter.

Særligt byggemarkeder og handel med husholdningsudstyr mv. har oplevet en stigning i omsætningen. Fra 2016 til 2021 er omsætningen steget fra 614 mio. kr. til 1.426 mio. kr., svarende til en stigning på 132 pct. Også inden for internethandel er omsætningen steget markant, fra 121 mio. kr. til 403 mio. kr., hvilket svarer til en stigning på 233 pct. Omvendt har der været en tilbagegang i omsætningen blandt specialbutikker samt købmænd og døgnskiosker. Supermarkeder og varehuse har også haft en stor fremgang i omsætningen. Den store stigning i omsætningen i 2018 skyldes enkeltvirksomheder, der i dette ene år har en ekstraordinær høj omsætning.

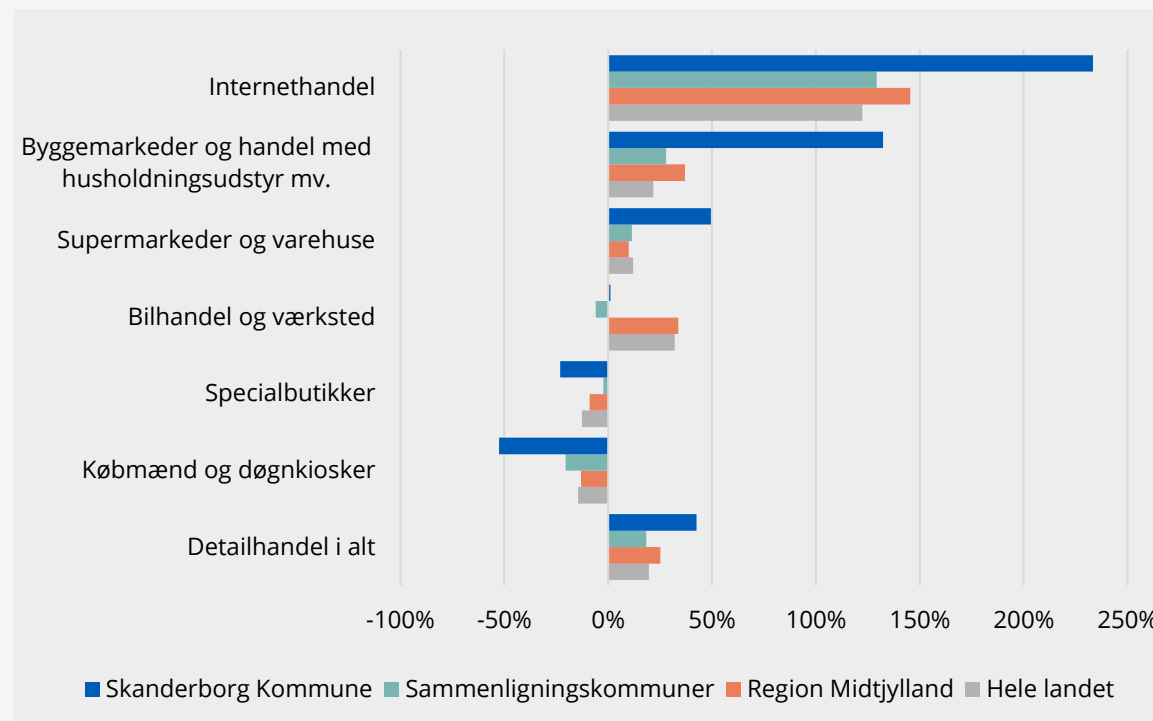
Skanderborg Kommune har oplevet en væsentlig større stigning i omsætningen inden for internethandel end sammenligningskommunerne, regionen og hele landet, som vist i Figur 2.6. Der har også været en noget større vækst i omsætningen blandt supermarkeder og varehuse samt byggemarkeder og handel med husholdningsudstyr mv. i Skanderborg Kommune. Det modsatte gælder specialbutikker samt købmænd og døgnskiosker.

Figur 2.5. Udvikling i omsætningen inden for detailhandel, (mio. kr. – 2016-priser)
Skanderborg Kommune, 2016-21

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.
Note: Opgjort i faste priser (2016-priser).

Figur 2.6. Udvikling i omsætningen inden for detailhandel, 2016-21

Supermarkeder og varehuse har den højeste gennemsnitlige omsætning

Opgøres den gennemsnitlige omsætning pr. virksomhed, er den højest blandt supermarkeder og varehuse, som vist i Tabel 2.3. Fra 2019 til 2021 lå den gennemsnitlige omsætning i denne gruppe på 56 mio. kr. pr. virksomhed i Skanderborg Kommune. Derefter følger byggemarkeder og handel med husholdningsudstyr mv., hvor den gennemsnitlige omsætning i 2019 til 2021 lå på 11,9 mio. kr. Den laveste gennemsnitlige omsætning pr. virksomhed findes blandt specialbutikker, der forhandler fødevarer.

Ses der på den samlede omsætning inden for detailhandlen står supermarkeder i 2021 for det største bidrag (37 pct.) i Skanderborg Kommune, som vist i Figur 2.7. Herefter følger byggemarkeder og handel med husholdningsudstyr mv, der udgør 27 pct. af omsætningen i Skanderborg Kommune.

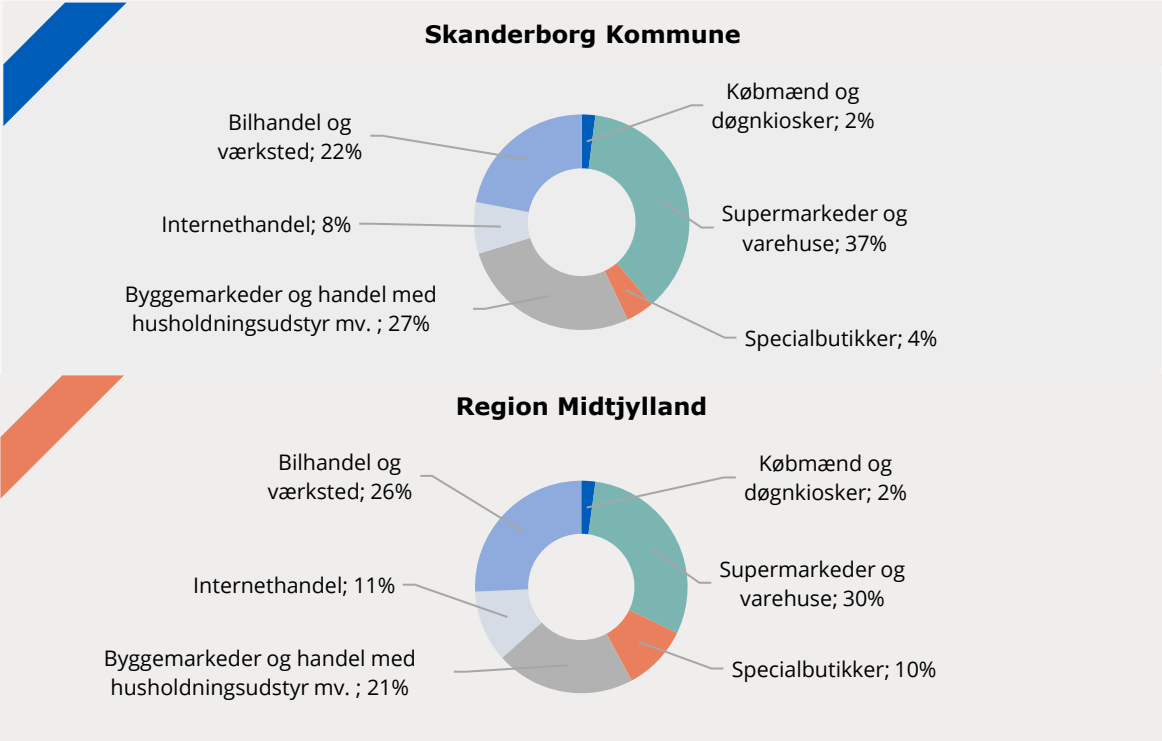
Af figuren fremgår det, at specialbutikker på regionalt plan står for en lidt større del af omsætningen end i Skanderborg Kommune. Omvendt står supermarkeder og varehuse for en større andel af den samlede omsætning i Skanderborg Kommune.

Tabel 2.3. Gennemsnitlig årlig omsætning per virksomhed, mio. kr., Skanderborg Kommune, 2016-18 og 2019-21

Butikstype	2016-18	2019-21
Købmænd og døgnskiosker	10,4	7,6
Supermarkeder og varehuse	53,2	56,0
Specialbutik med beklædning og fodtøj	3,2	3,2
Specialbutik med fødevarer	2,4	2,9
Specialbutik med kultur- fritids- og elektronikprodukter	4,3	3,3
Byggemarkeder og handel med husholdningsudstyr mv.	7,0	11,9
Internethandel	4,6	7,4
Bilhandel og værksted	10,0	10,1

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.

Figur 2.7. Fordeling af omsætningen inden for detailhandel, 2021

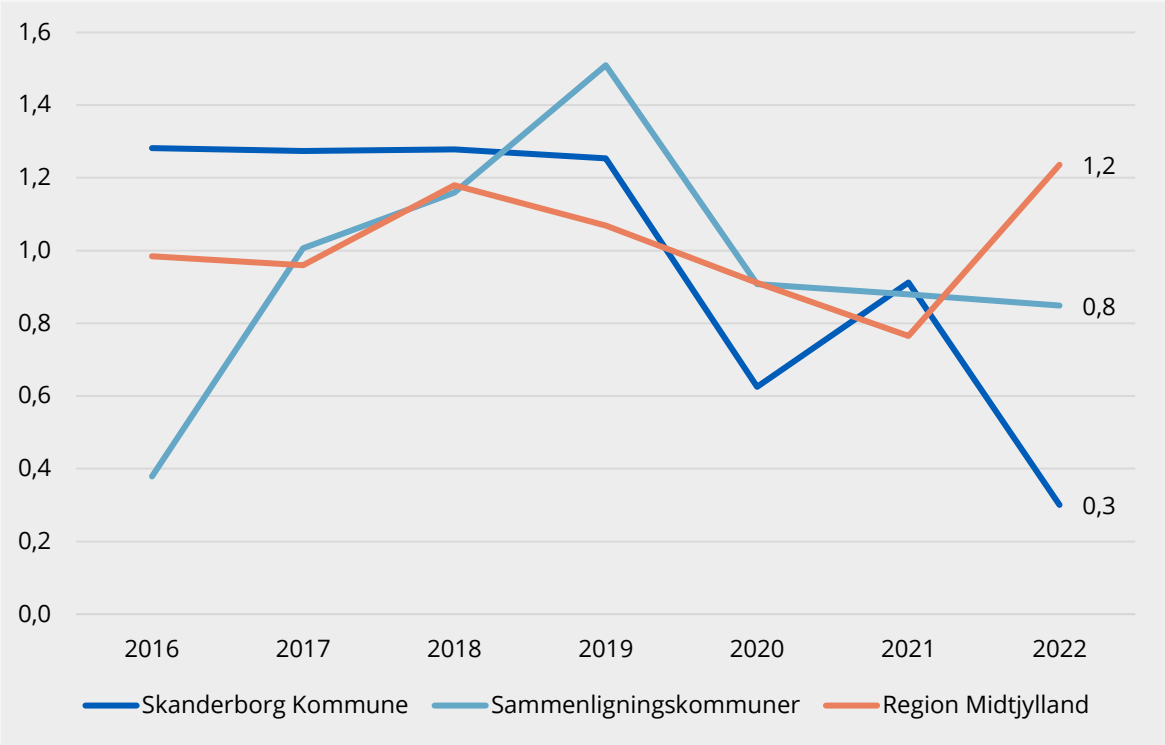
Fald i antallet af konkurser inden for detailhandlen siden i Skanderborg

Figur 2.8. viser hvor mange virksomheder inden for detailhandlen, der blev erklæret konkurs i Skanderborg Kommune, Region Midtjylland og sammenligningskommunerne i perioden 2016 til 2022. Antallet af konkurser er opgjort pr. 100 virksomheder i perioden.

Af figuren fremgår, at antallet af konkurser i Skanderborg Kommune i perioden 2016 til 2019 lå på et højere niveau end blandt sammenligningskommunerne og regionen. I perioden 2019 til 2022 har antallet af konkurser i Skanderborg Kommune været faldende, med undtagelse af 2021. I 2022 var der kun 0,3 konkurser pr. 100 virksomheder i Skanderborg Kommune.

Af Tabel 2.4. fremgår det, hvordan konkurserne fordeler sig på typer af butikker. Det fremgår, at specialbutikkerne i Skanderborg Kommune har oplevet flest konkurser i perioden. Lidt over 40 pct. af alle konkurser i kommunen er således sket blandt specialbutikkerne. På regionalt plan har der i perioden også været flest konkurser blandt specialbutikkerne, der udgør 32 pct. af alle konkurser.

Figur 2.8. Udvikling i antal konkurser pr. 100 detailhandelsvirksomheder, 2016-22

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.
Note: Konkurser er opgjort for virksomheder med beskæftigelse og/eller en omsætning på mindst en mio. kr. (aktive virksomheder). Antallet af virksomheder for 2022 er estimeret på baggrund af udviklingen i virksomhedsbestanden i perioden 2016 til 2021.

Tabel 2.4. Fordeling af konkurser i detailhandel, 2016-22

Butikstype	Skanderborg Kommune	Region Midtjylland
Købmænd og døgnkiosker	0 (0%)	40 (7%)
Supermarkeder og varehuse	0 (0%)	16 (3%)
Specialbutikker	9 (41%)	177 (32%)
Byggemarkeder og handel med husholdningsudstyr mv.	6 (27%)	120 (22%)
Internethandel	2 (9%)	83 (15%)
Bilhandel og værksted	5 (23%)	112 (20%)
I alt	22 (100%)	548 (100%)

Erhvervsrettede tiltag for at styrke detailhandlen i Skanderborg Kommune

Butikkerne er med deres tilstedeværelse med til at sikre levende bymidter i de fire centerbyer Skanderborg, Hørning, Galtenskovby og Ry, og udgør en betingelse for det gode liv i byerne.

Specialbutikkerne har som andre steder været under pres efter COVID-19 og qua de generelle tendenser ift. e-handel. Cityforeningerne arbejder bl.a. med at få lokale borgere, bl.a. de mange nye borgere i de nye boligområder omkring alle fire byer, til at handle lokalt via kampagner, aktiviteter mv.

Strategisk arbejde med detailhandel

Skanderborg Kommune har ikke en særskilt detailhandelsstrategi. Udvikling af detailhandlen sker dels via samarbejdet med de fire cityforeninger og dels via den fysiske planlægning af byerne.

Understøtter cityforeningernes indsats

Der ydes et tilskud til de fire cityforeninger på samlet 600.000 kr. årligt, som cityforeningerne kan anvende til aktiviteter og udviklingstiltag lokalt, samt 150.000 kr. som anvendes til strategisk udvikling for den samlede detailhandel. I alle fire byer arbejdes der via cityforeningerne med aktiviteter og arrangementer, der trækker folk til bymidten.

Byplanlægning

Der arbejdes i de kommende år også med en ny udformning af Adelgade, den centrale butiksgade i Skanderborg.

Samspil mellem detail og turisme

Der er et særligt fokus i Ry og Skanderborg på at koble detail og turisme bedre sammen. I 2023 arbejdes der med at finde en fælles form på, hvordan detailhandlen i Skanderborg og Ry kan spille en stærkere rolle i at yde gæsteservice fremadrettet.

Initiativer der imødekommer udfordringer

Fælles om Ry og Ry City har igangsat et samarbejde med BID Danmark som løber i 2023, og som involverer både detailhandel, foreninger, turismeaktører og aktive borgere. Der arbejdes i 2023 med at finde og afprøve nye konkrete tiltag til at skabe liv og aktivitet i Ry bymidte, og de første erfaringer forventes høstet i sensommeren 2023.

Initiativer der relaterer sig til e-handel

Der iværksættes løbende initiativer hos den lokale erhvervsservice målrettet detailhandlen, bl.a. om e-handel. Siden sommeren 2023 har Skanderborg Kommune haft en medarbejder fra Erhvervshuset med særlig fokus på detailhandlen indstationeret hos det lokale erhvervsråd. Det har gjort detailhandlen mere opmærksom på de ydelser, som findes til dem i erhvervsfremmesystemet, bl.a. muligheden for udviklingsmidler og støtte til at bevæge sig mod e-handel, workshops om SoMe osv.

Erhvervshus
MIDTJYLLAND

3

Temaafsnit om fødevaresektoren

Det andet temaafsnit i dette års kommunerapport sætter fokus på fødevaresektorens betydning for erhvervslivet i de midtjyske kommuner.

De første sider viser, hvordan antallet af job og virksomheder har udviklet sig de seneste år, både for sektoren samlet set og for de forskellige delområder i sektorens værdikæde.

Dernæst fokuserer afsnittet på udviklingen i sektorens omsætning, eksport samt nettoinvesteringer.

Til sidst giver afsnittet et overblik over kommunens initiativer for at understøtte udviklingen inden for fødevareområdet.

Fødevaresektoren er det tredje største ressourceområde i Skanderborg Kommune

Fødevaresektoren er det tredje største ressourceområde målt på antal fuldtidsbeskæftigede i Skanderborg Kommune. Figur 3.1. viser, at fødevaresektoren har en samlet beskæftigelse på ca. 2.300 fuldtidsbeskæftigede i Skanderborg Kommune i 2021, mens bygge/bolig er det største ressourceområde med ca. 3.800 fuldtidsjobs.

Figur 3.2. viser fødevaresektorens andel af den samlede private beskæftigelse i de midtjyske kommuner i 2021 sammenlignet med niveauet i hele regionen og på landsplan.

I Skanderborg Kommune udgør fødevaresektoren ca. 14 pct. af den samlede beskæftigelse, hvilket er på niveau med regionen (14 pct.) og en anelse over niveauet på landsplan (12 pct.).

Figuren viser også, at fødevaresektoren fylder mindst i store bykommuner som Aarhus og Silkeborg kommuner. Omvendt fylder fødevaresektoren mest i de mindre landkommuner som Lemvig og Samsø kommuner.

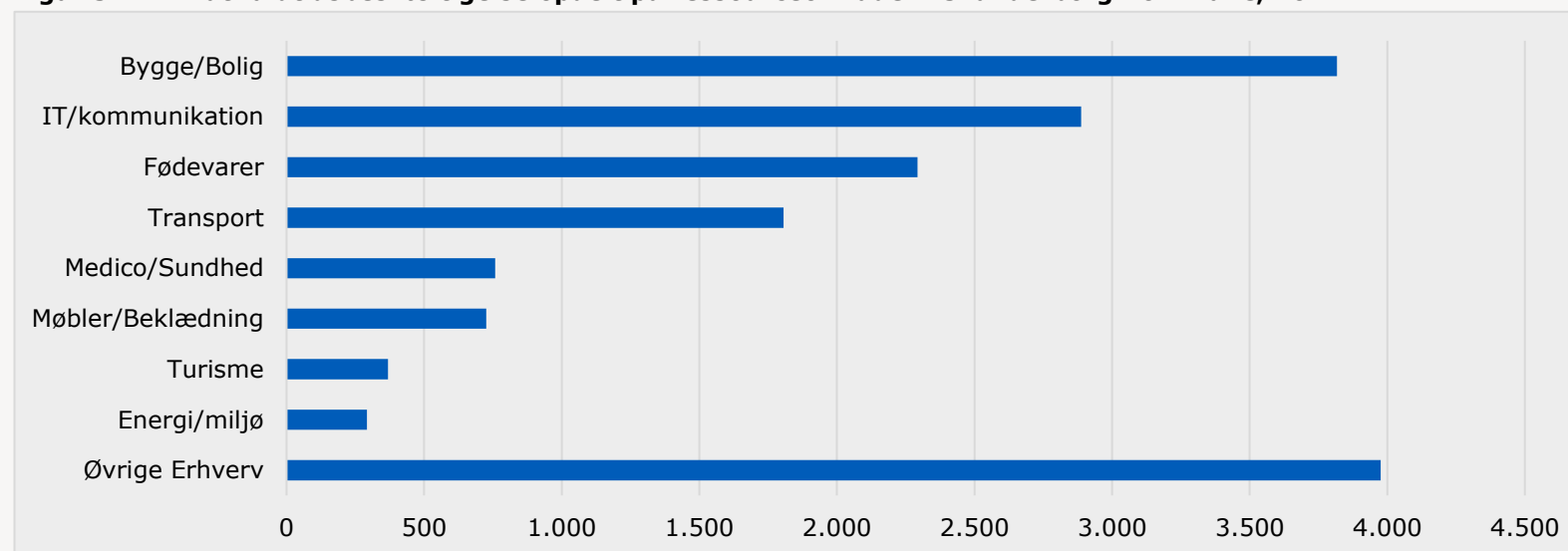
Ressourceområder

Ressourceområder er et alternativ til den officielle branchegruppering af dansk erhvervsliv, og inddeler brancherne i otte sammenhængende områder baseret på de slutprodukter, som virksomhederne bidrager til. Dertil kommer *Øvrige erhverv*, der består af brancher, som ikke direkte kan relateres til ét enkelt område.

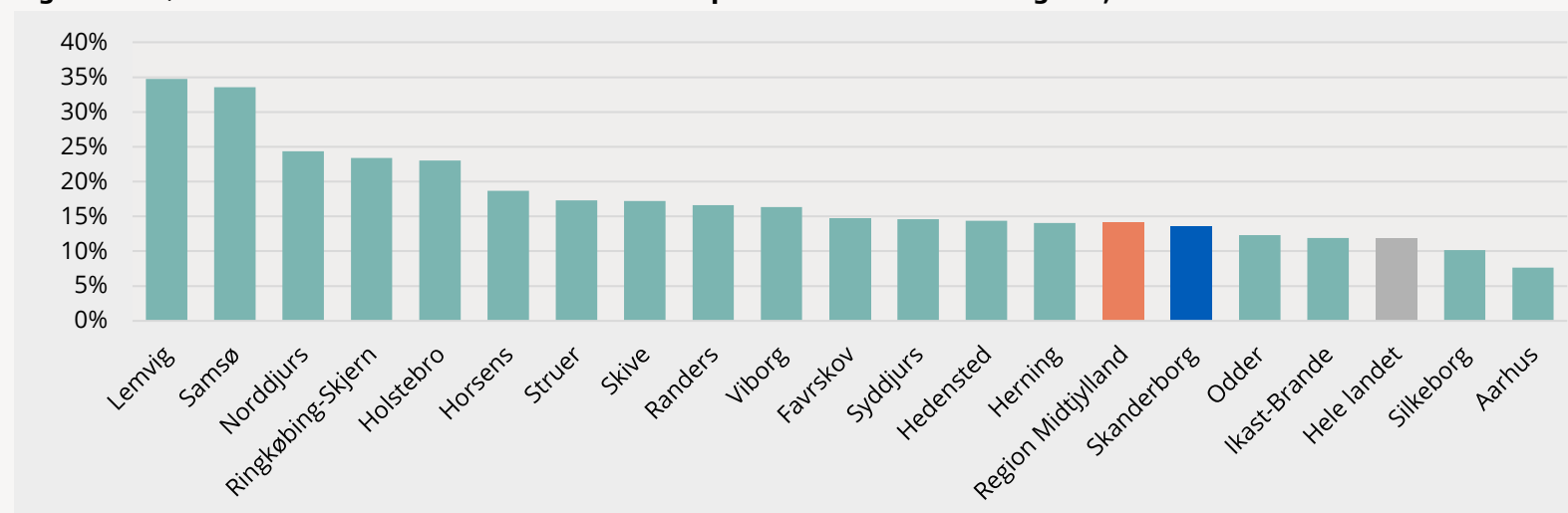
Ressourceområdet fødevarer adskiller sig derfor lidt fra branche- og klyngegrupperingen i afsnit 4, hvorfor der kan være forskelle i tallene for fødevaresektorens udvikling.

I dette afsnit opdeles fødevaresektoren i tre delområder: primære erhverv, fremstillingserhverv og støtte- og serviceerhverv. Sidstnævnte omfatter virksomheder, der fx handler med fødevarer (engros) og fremstiller udstyr til landbrugs- og fremstillingserhvervene.

Figur 3.1. Privat fuldtidsbeskæftigelse opdelt på ressourceområder i Skanderborg Kommune, 2021

Figur 3.2. Fødevaresektorens andel af den samlede private fuldtidsbeskæftigelse, 2021

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.

Markant jobvækst inden for fødevaresektoren i Skanderborg Kommune

Tabel 3.1. viser udviklingen i beskæftigelsen i perioden 2016 til 2021 både for fødevaresektoren samlet set og sektorens delområder (primære erhverv, fremstillingserhverv samt støtte- og serviceerhverv) i Skanderborg Kommune, sammenligningskommunerne, regionen og hele landet.

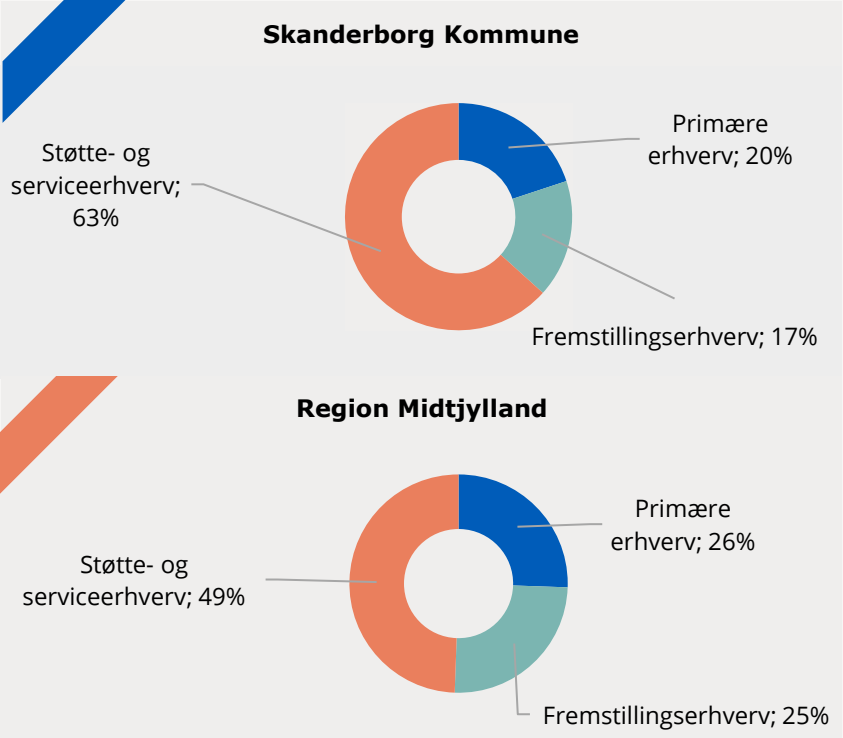
Set over hele perioden er beskæftigelsen inden for fødevaresektoren i Skanderborg Kommune vokset fra ca. 2.100 til ca. 2.300 fuldtidsansatte, svarende til en stigning på ca. 11 pct. Støtte- og serviceerhvervene har oplevet den største vækst (målt på antal jobs). I sammenligningskommunerne og regionen samt hele landet er den samlede beskæftigelse i fødevaresektoren vokset med 1-4 pct. I sammenligningskommunerne har støtte- og serviceerhvervene oplevet den største procentvise vækst, mens det i regionen og i hele landet er fremstillingserhvervene, som har haft den største jobvækst.

Figur 3.3. viser, at de primære erhverv samt støtte- og serviceerhvervene står for en noget større andel af den samlede beskæftigelse i fødevaresektoren i Skanderborg Kommune end for hele regionen. Omvendt fylder de primære erhverv og fremstillingserhvervene mere i regionen end i Skanderborg Kommune.

Tabel 3.1. Antal private jobs og jobvækst i fødevaresektoren opdelt på delområde, 2016-21

Delområde	Antal fuldtidsjobs i Skanderborg Kommune			Jobvækst 2016-21 (pct.)	Jobvækst Sammenligningskommuner 2016-21 (pct.)	Jobvækst Region Midtjylland 2016-21 (pct.)	Jobvækst Hele landet 2016-21 (pct.)
	2016	2019	2021				
Primære erhverv	410	394	457	11,4%	-5,3%	0,4%	0,7%
Fremstillings- erhverv	324	322	385	18,8%	4,5%	7,4%	5,7%
Støtte- og serviceerhverv	1.339	1.419	1.452	8,4%	7,4%	4,0%	3,7%
Fødevare- sektoren i alt	2.073	2.136	2.293	10,6%	0,6%	3,9%	3,5%

Figur 3.3. Fuldtidsbeskæftigelse inden for fødevareområdet fordelt på delområder, 2021

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.
Note: Sammenligningskommunerne omfatter Syddjurs Kommune, Odder Kommune, Favrskov Kommune, Ikast-Brande Kommune og Hedensted Kommune.

Stabilt antal af fødevarevirksomheder i Skanderborg Kommune

Mens beskæftigelsen er vokset i perioden, har antallet af virksomheder i fødevaresektoren ligget nogenlunde stabilt i Skanderborg Kommune. Tabel 3.2. viser, at antallet af fødevarevirksomheder har ligget lige under 400 igennem perioden, 2016 til 2021. Det dækker dog over en tilbagegang inden for de primære erhverv og en fremgang i fremstillingserhvervene samt støtte- og serviceerhvervene.

Af Figur 3.4. fremgår det, at det gennemsnitlige antal af fuldtidsjobs for virksomhederne i sektorens forskellige delområder i 2021 i Skanderborg Kommune, sammenligningskommunerne samt regionen og landet som helhed. Fremstillingsvirksomhederne er gennemsnitlig set de største virksomheder. I Skanderborg Kommune beskæftiger de i gennemsnit ca. 16 fuldtidsjobs, hvilket svarer til niveauet i sammenligningskommunerne (ca. 13 fuldtidsjobs), men tallet er væsentligt lavere end i regionen og på landsplan, hvor fremstillingsvirksomheder i gennemsnit har hhv. 30 og 22 fuldtidsjobs.

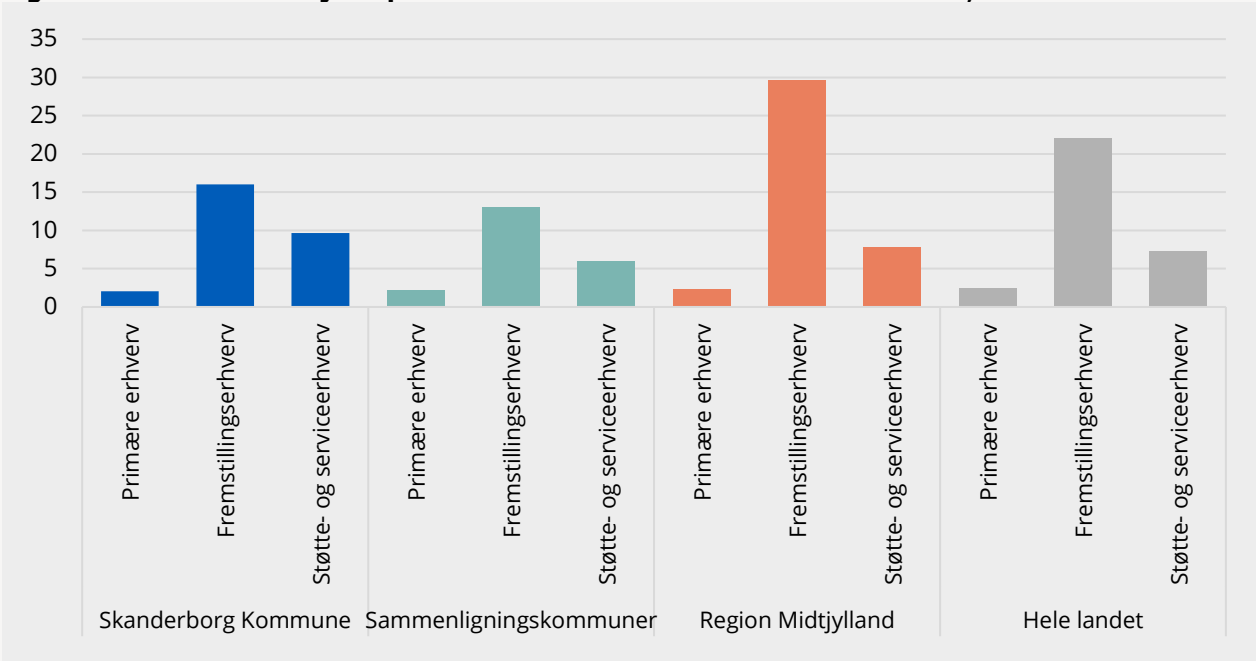
Den gennemsnitlige beskæftigelse i de primære erhverv samt støtte- og serviceerhvervene er mere ens på tværs af kommunerne, regionen og hele landet. I de primære erhverv beskæftiger virksomhederne i gennemsnit godt 2 fuldtidsjobs, mens støtte- og servicevirksomhederne beskæftiger 7-10 fuldtidsjobs på tværs af kommunerne, regionen og hele landet.

Tabel 3.2. Antal virksomheder i fødevaresektoren i Skanderborg Kommune, 2016-21

Delområde	2016	2019	2021	Ændring 2016-21 i pct.
Primære erhverv	230	212	223	-3,0%
Fremstillingserhverv	21	21	24	14,3%
Støtte- og serviceerhverv	142	160	150	5,6%
Fødevaresektoren i alt	393	393	397	1,0%

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.
Note: Opgjort på arbejdssteder.

Figur 3.4. Antal fuldtidsjobs per virksomhed inden for fødevareområdet, 2021

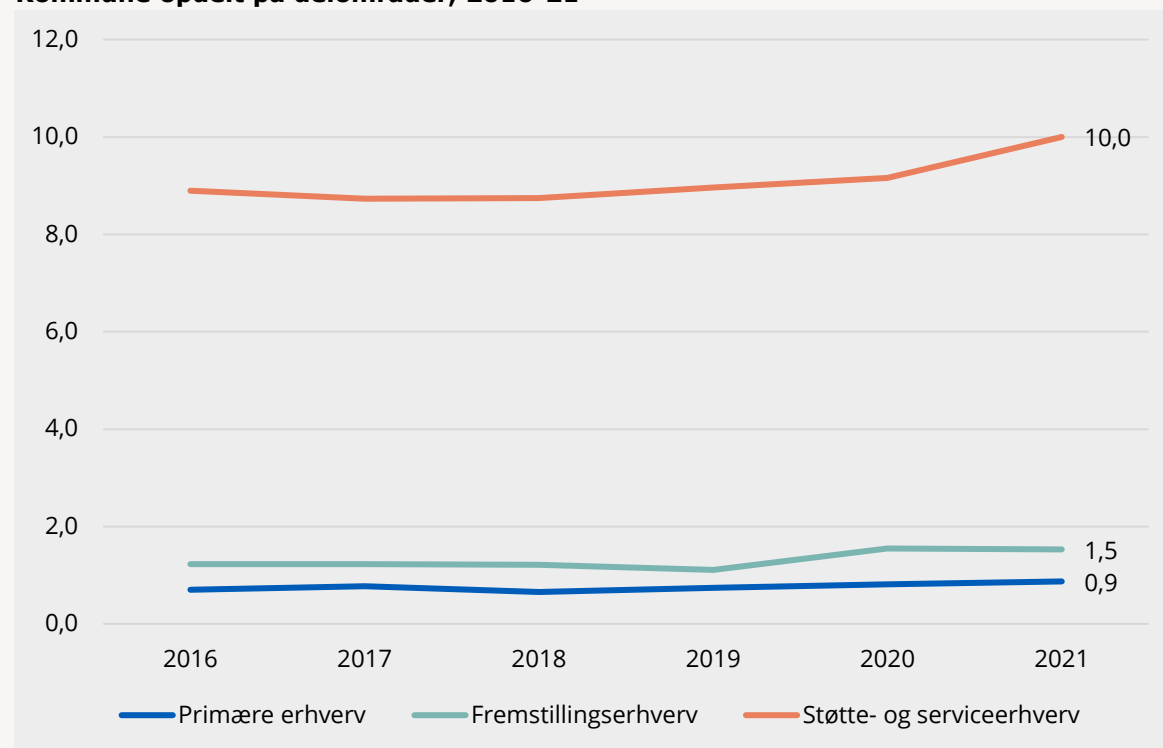

Markant øget omsætning i fødevaresektoren i Skanderborg Kommune

Virksomhedernes omsætning er en anden central indikator i at belyse fødevaresektorens udvikling og betydning lokalt. Figur 3.5. viser omsætningen for sektorens forskellige delområder i Skanderborg Kommune i perioden 2016 til 2021. Figuren viser, at omsætningen er klart størst inden for støtte- og serviceerhvervene. Samtidig viser figuren, at omsætningen i de tre delområder er vokset i perioden. Den største fremgang er sket i støtte- og serviceerhvervene, hvor omsætningen er vokset med 1,1 mia. kr. i perioden.

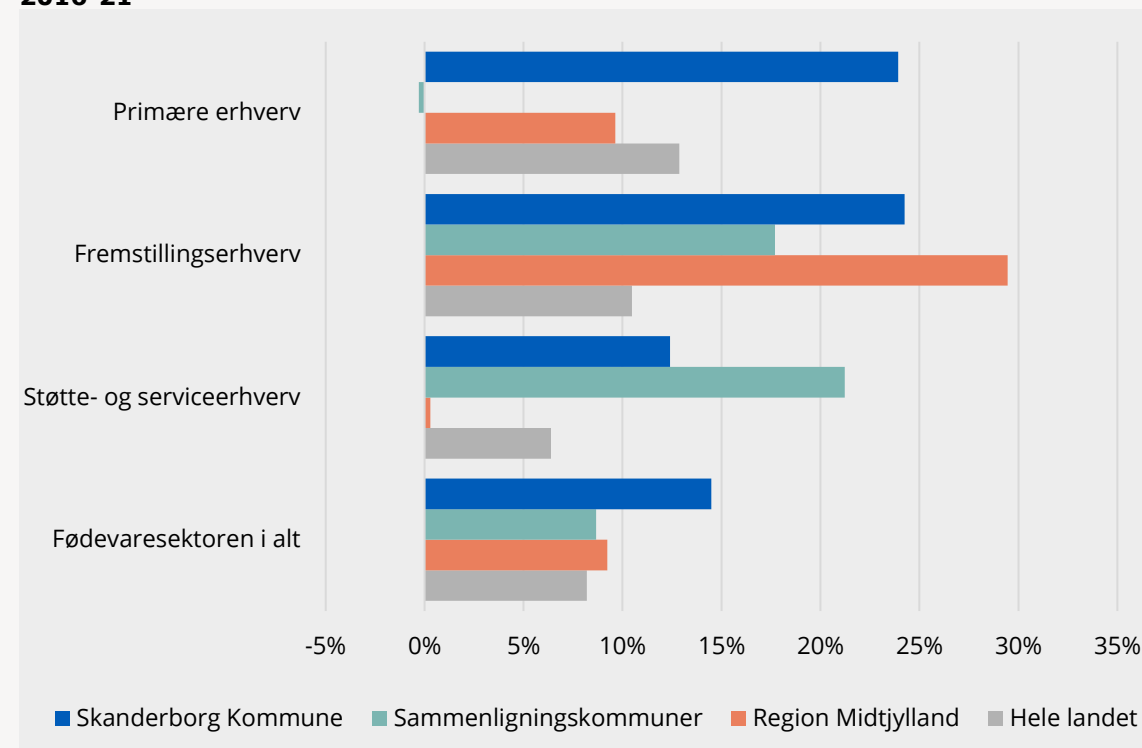
Figur 3.6. viser udviklingen i den samlede omsætning for fødevaresektoren samt for de tre delområder i perioden 2016 til 2021. Sektorens samlede omsætning er vokset med ca. 15 pct. i Skanderborg Kommune i perioden, mens den er vokset med 8-9 pct. i sammenligningskommunerne, regionen og hele landet. Det fremgår også, at Skanderborg Kommune i forhold til regionen har haft størst vækst inden for primære erhverv og støtte- og serviceerhverv, men lavere omsætningsvækst inden for fremstillingserhverv.

Figur 3.5. Fødevaresektorens omsætning (mia. kr. – 2016-priser) i Skanderborg Kommune opdelt på delområder, 2016-21

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.
Note: Opgjort i faste priser (2016-priser).

Figur 3.6. Udvikling i omsætning inden for fødevaresektoren opdelt på delområder, 2016-21

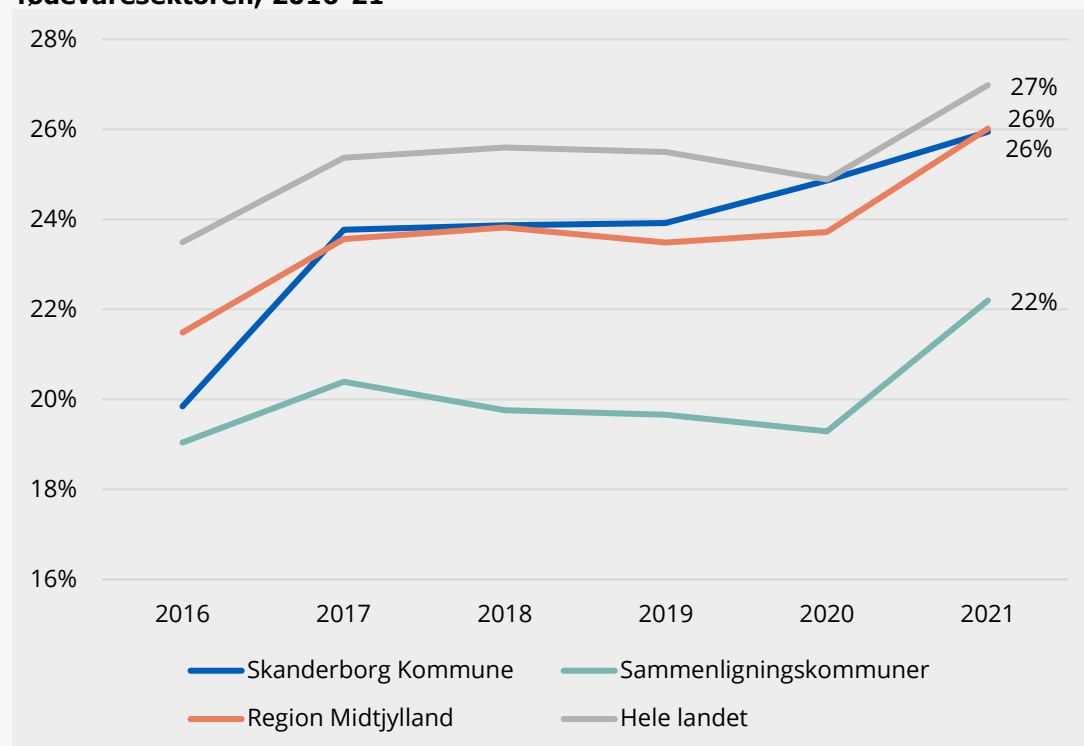

Flere fødevarevirksomheder handler med udlandet

Figur 3.7. viser andelen af eksportvirksomheder inden for fødevaresektoren i Skanderborg Kommune i perioden 2016 til 2021 sammenlignet med sammenligningskommunerne, Region Midtjylland og hele landet. Skanderborg Kommune har gennem hele perioden haft en andel af eksportvirksomheder, der ligger på niveau med resten af regionen, men højere end sammenligningskommunerne. Andelen af eksportvirksomheder er vokset i Skanderborg Kommune fra 20 pct. i 2016 til 26 pct. i 2021. Dermed har Skanderborg Kommune nærmet sig niveauet for hele landet.

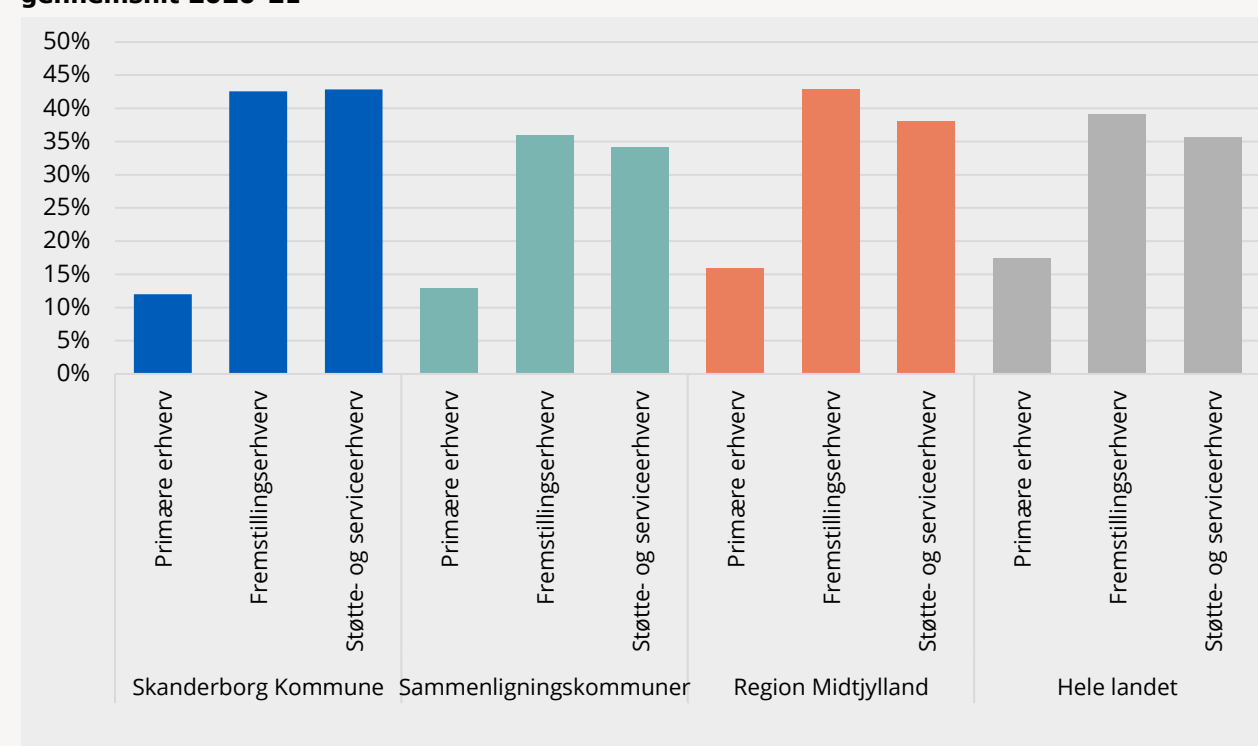
Figur 3.8. viser andelen af virksomheder med eksport inden for fødevaresektorens delområder. Generelt er andelen af eksportvirksomheder højest inden for fremstillingserhvervene samt støtte- og serviceerhvervene. Det er udtryk for, at de primære erhverv hovedsageligt producerer varer/produkter, der indgår i produktionen af slutprodukterne, som fremstilles og sælges af de andre erhverv. Skanderborg Kommune har en højere andel af eksportvirksomheder inden for fremstillingserhvervene samt støtte- og serviceerhvervene end sammenligningskommunerne og hele landet.

Figur 3.7. Udviklingen i andelen af virksomheder med eksport i fødevaresektoren, 2016-21

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.
Note: Eksportvirksomheder er opgjort på arbejdssteder.

Figur 3.8. Andel af virksomheder med eksport i fødevaresektoren opdelt på delområder, gennemsnit 2020-21

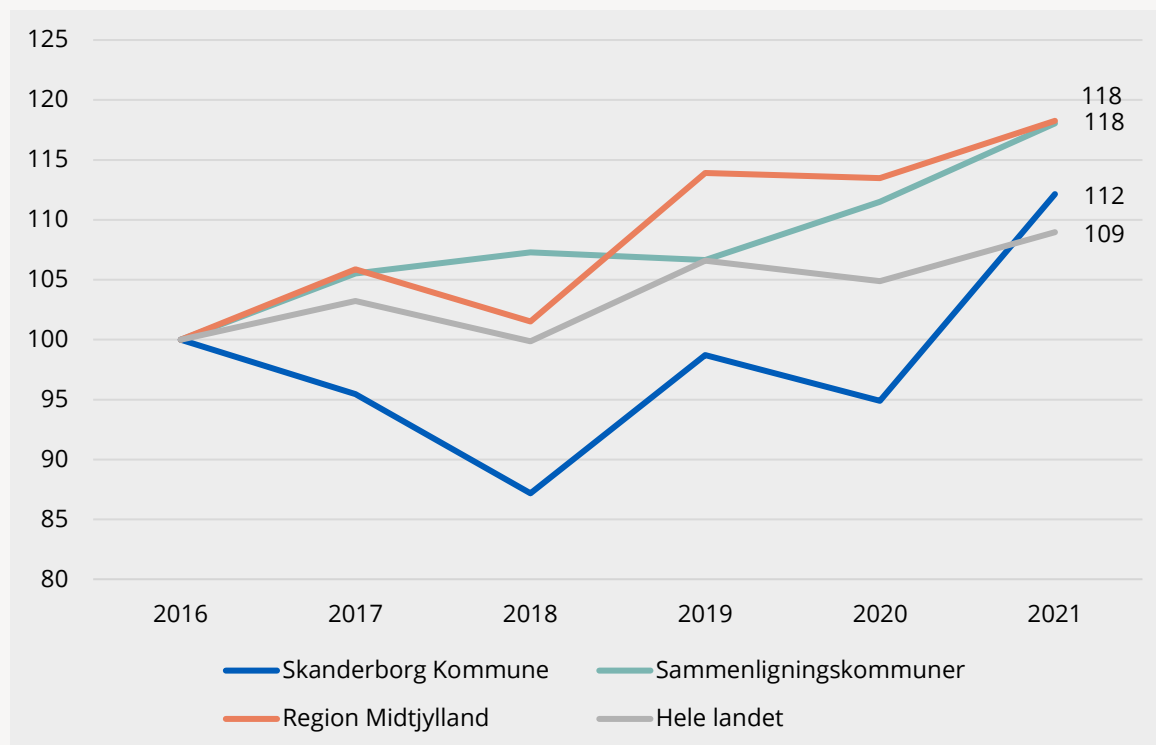

Fremgang i fødevareeksporten de seneste år

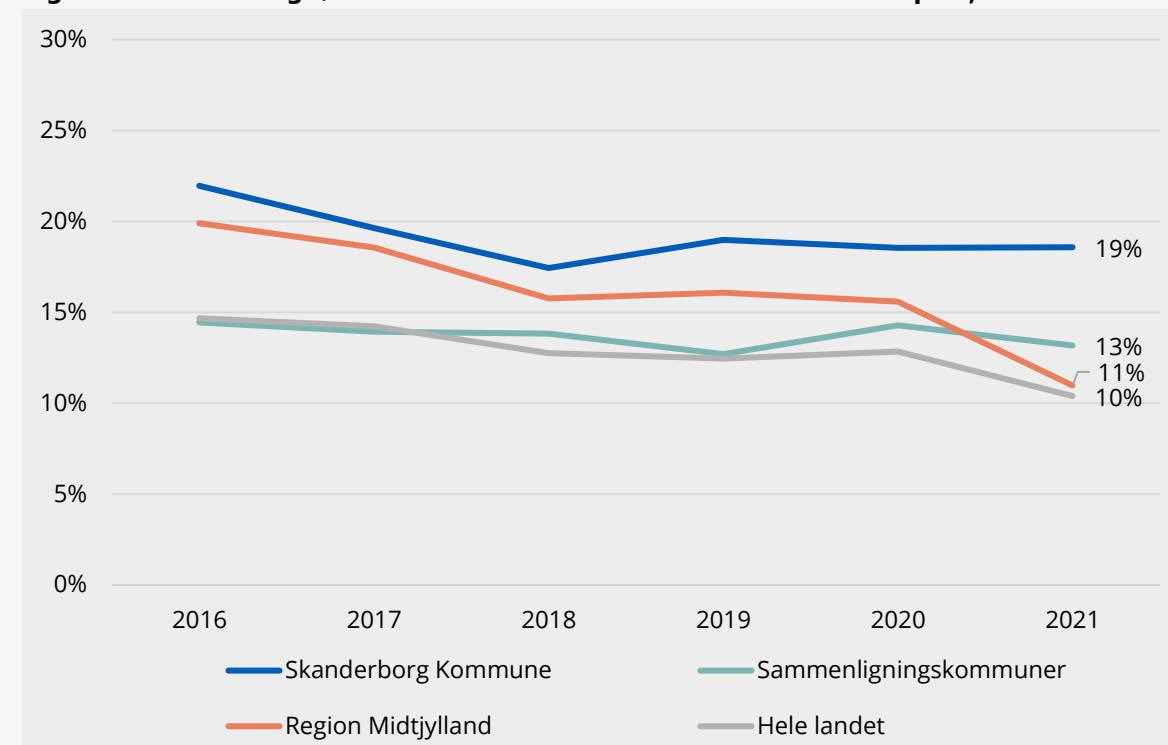
Figurene neden for belyser, hvordan værdien af fødevarevirksomhedernes eksport har udviklet sig de seneste år i Skanderborg Kommune, sammenligningskommunerne, Region Midtjylland og hele landet. Figuren til venstre viser den indekserede udvikling i fødevaresektorens eksportværdi i perioden 2016 til 2021. Set over hele perioden har Skanderborg Kommune oplevet en fremgang i fødevareeksporten på 12 pct., mens den er vokset med 18 pct. i regionen og sammenligningskommunerne. Frem til 2018 faldt eksporten i Skanderborg Kommune. Efter 2018 er udviklingen dog vendt, så Skanderborg Kommune har haft en betydelig fremgang og i indekset overhalet landsgennemsnittet i 2021.

Figur 3.10. viser, hvor meget fødevaresektoren står for af erhvervslivets samlede eksport i perioden. Det fremgår af fiuren, at fødevaresektoren i Skanderborg Kommune står for højere andel af erhvervslivets samlede eksport end i sammenligningskommunerne, regionen og hele landet. Figuren viser også, at fødevaresektorens eksportandel er faldet på tværs af kommuner, regionen og hele landet. I Skanderborg Kommune faldt sektorens eksportandel i starten af perioden, herefter har den rettet sig en smule. Set over hele perioden er fødevaresektorens eksportandel faldet fra 22 pct. til 19 pct. i kommunen.

Figur 3.9. Indekseret udvikling i fødevaresektorens eksportværdi (2016=100), 2016-21

Figur 3.10. Udvikling fødevaresektorens andel af den samlede eksport, 2016-21

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.

Note: Eksportværdien er opgjort i 2016-priser. Eksportværdien i 2020 og 2021 for Favrskov Kommune er estimeret. Eksportværdien i 2017-18 og 2021 for Odder Kommune er estimeret. Eksportværdien er opgjort på kommuneniveau på baggrund af arbejdsstedernes placering.

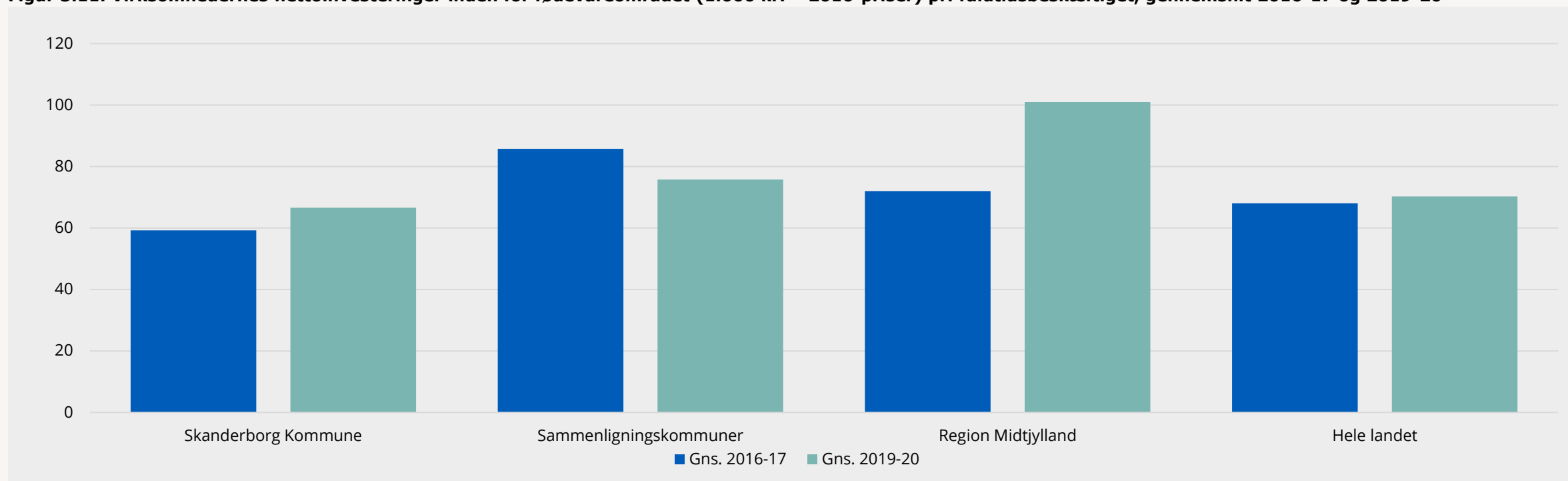
Markant stigning i nettoinvesteringer i fødevaresektoren i Skanderborg Kommune

Figur 3.11. viser fødevaresektorens nettoinvesteringer pr. fuldtidsbeskæftiget i perioderne 2016 til 2017 og 2019 til 2020 og tegner dermed et billede af, i hvor høj grad, at virksomhederne i sektoren investerer i nyt udstyr og ny teknologi. Nettoinvesteringer (bruttoinvesteringer minus afskrivninger) er således udtryk for udvidelsen af kapitalapparatet (investeringer + bygninger).

Figuren viser, at fødevaresektorens nettoinvesteringer pr. fuldtidsbeskæftiget i Skanderborg Kommune er vokset fra ca. 59.000 kr. i 2016 til 2017 til ca. 67.000 kr. i 2019 til 2020. Til sammenligning er fødevaresektorens nettoinvesteringer for hele regionen vokset fra ca. 72.000 til 102.000 kr. i samme periode, mens investeringerne i sammenligningskommunerne er faldet. På landsplan har nettoinvesteringerne ligget nogenlunde konstant i perioden.

Herudover viser figuren, at investeringsniveauet i Skanderborg Kommune generelt ligger under niveauet i sammenligningskommunerne og regionen som helhed.

Figur 3.11. Virksomhedernes nettoinvesteringer inden for fødevareområdet (1.000 kr. – 2016-priser) pr. fuldtidsbeskæftiget, gennemsnit 2016-17 og 2019-20

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.

Note: Grundet diskretioneringer i data er følgende kommuner udeladt i beregningen for hele landet: Albertslund, Egedal, Faxe, Glostrup, Holbæk, Hørsholm, Kalundborg, Lejre og Lyngby-Taarbæk kommuner. De primære erhverv er ikke omfattet af opgørelsen.

Initiativer og tiltag i Skanderborg Kommune til at understøtte fødevaresektoren

Fødevareerhvervet udgør ikke en særlig styrkeposition i Skanderborg Kommune, og kommunen har derfor ikke særlige erhvervstiltag rettet mod fødevarer.

Initiativer rettet mod fødevareerhvervet

Skanderborg Kommune understøtter dog arbejdet med udviklingen af fødevareerhvervet i regi af Business Region Aarhus via et samarbejde med FOOD & BIO CLUSTER.

Kilde: Tekst leveret af Skanderborg Kommune.

Erhvervshus
MIDTJYLLAND

4

Beskæftigelse og specialisering

Dette afsnit fokuserer på udviklingen i beskæftigelsen i Skanderborg Kommune og kommunens erhvervmæssige specialisering.

Først sammenlignes den samlede udvikling i den private jobskabelse med sammenligningskommunerne, hele regionen og resten af landet.

Derefter går afsnittet i dybden med erhvervsspecialiseringen ved at vise specialiseringen inden for de erhvervsområder, hvor der er etableret nationale klynger. Herefter viser afsnittet jobudviklingen og erhvervs-specialiseringen på brancheniveau samt beskæftigelsen fordelt på virksomhedernes størrelse.

Afslutningsvis kigger afsnittet dels på, hvor meget den udenlandske arbejdskraft vægter i den private beskæftigelse, og dels på brugen af efter- og videreuddannelse.

Stigende privat beskæftigelse i Skanderborg Kommune siden 2016

En central indikator for udviklingen i erhvervspræstationerne i en kommune er udviklingen i den samlede private jobskabelse.

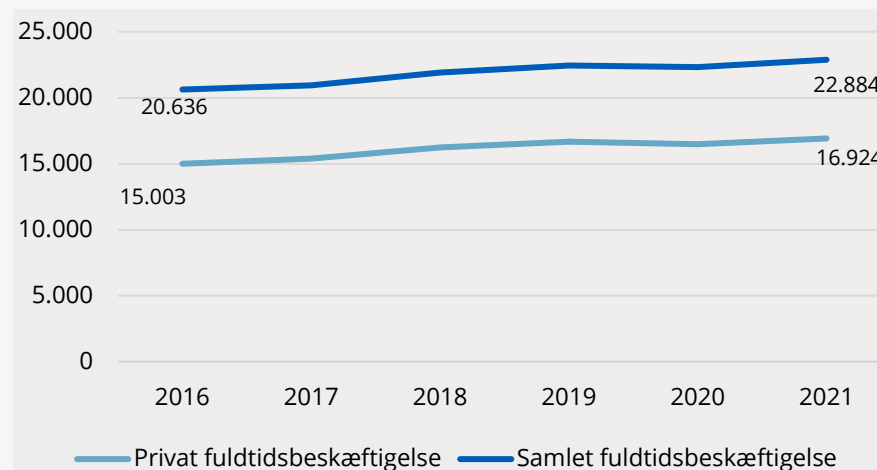
Figur 4.1. viser, at der i perioden 2016 til 2021 er sket en vækst i den private fuldtidsbeskæftigelse på godt 1.900 fuldtidsjobs i Skanderborg Kommune, hvilket har ført til en nogenlunde tilsvarende vækst i den samlede beskæftigelse.

Figur 4.2. viser, at væksten har været større end i både sammenligningskommunerne, regionen og hele landet. Særligt i perioden 2017 til 2019 har der været en betydelig vækst i den private jobskabelse. Jobskabelsen faldt dog lidt i 2020, men er igen gået frem i 2021.

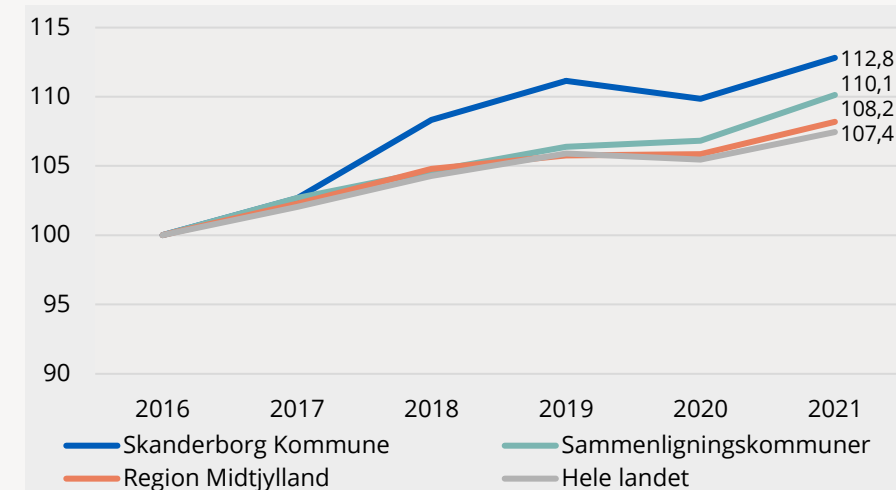
For også at belyse udviklingen i det seneste år, viser Figur 4.3., hvordan beskæftigelsen for lønmodtagere har udviklet sig fra 4. kvartal 2021 til 4. kvartal 2022.

Figuren viser, at jobvæksten i Skanderborg Kommune er fortsat i 2022.

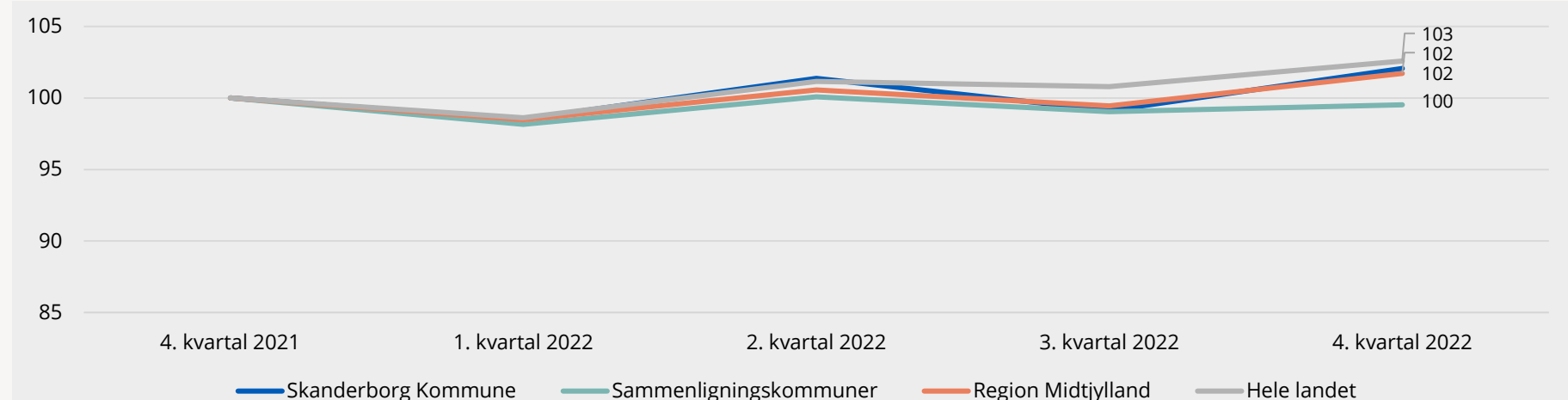
Figur 4.1. Udvikling i den private og samlede fuldtidsbeskæftigelse, 2016-21

Figur 4.2. Indekseret udvikling i antal fuldtidsbeskæftigede i den private sektor (2016=100)

Figur 4.3. Indekseret udvikling i fuldtidsbeskæftigede lønmodtagere i den private sektor, 2022 (4. kvartal 2021=100)

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik (for figur 4.1. og 4.2.) og jobindsats.dk (for figur 4.3.). Sammenligningskommuner omfatter: Syddjurs Kommune, Favrskov Kommune, Odder Kommune, Ikast-Brande Kommune og Hedensted Kommune. I figur 4.3. er beskæftigelsen i den private sektor opgjort ved den samlede beskæftigelse fratrukket beskæftigelsen i branchen offentlig administration, undervisning og sundhed.

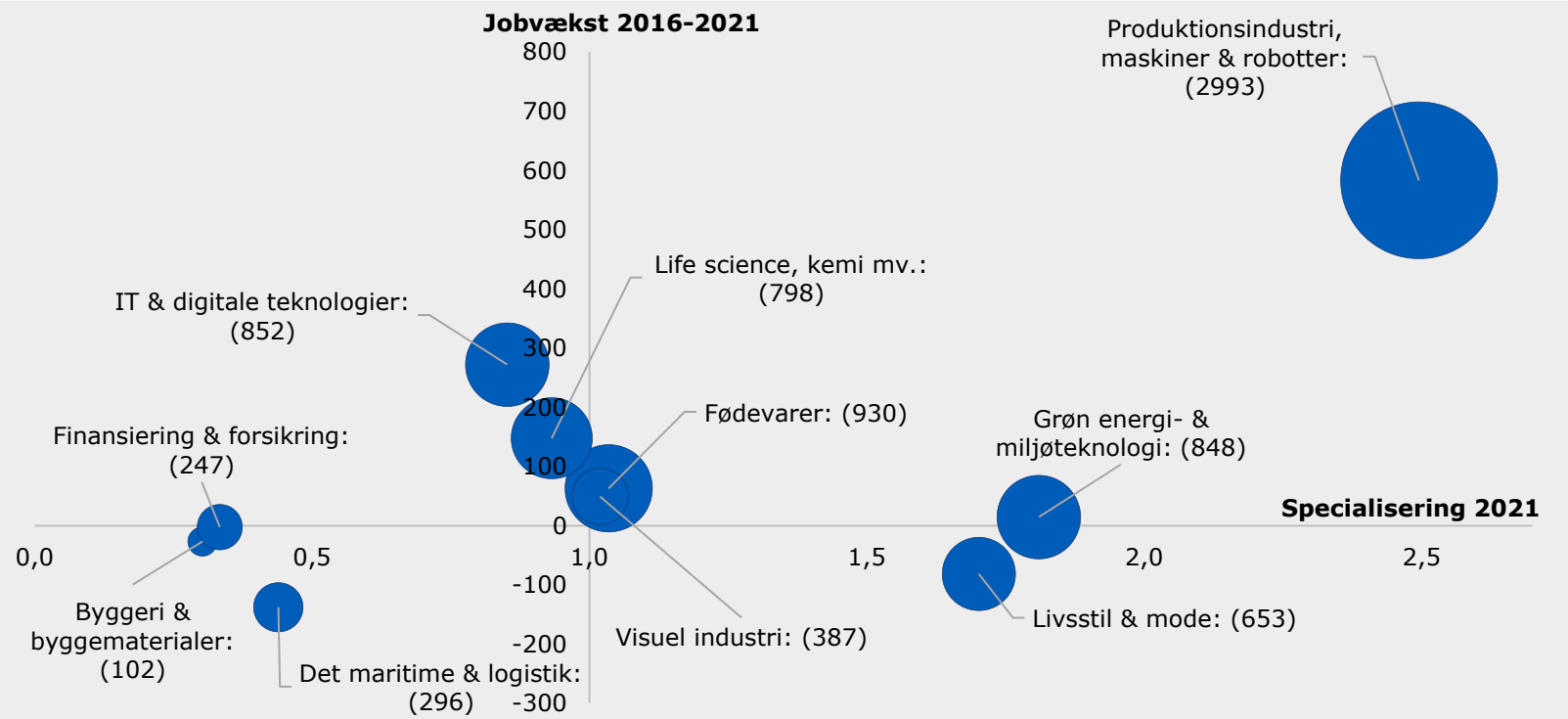
Stærk specialisering inden for produktionsindustri i Skanderborg Kommune

Figur 4.4 giver et overblik over, hvordan Skanderborg Kommune er specialiseret inden for de erhvervsområder, hvor der er etableret nationale klynger. Figuren omfatter dermed kun virksomheder, der ligger inden for erhverv, hvor virksomhederne typisk konkurrerer internationalt (enten fordi de har eksport eller leverer viden og ydelser til erhverv med stor eksport).

Figuren viser, at klyngen produktionsindustri er den største jobmæssigt (cirkelns størrelse) i Skanderborg Kommune. Herefter følger klyngeområderne fødevarer samt IT & digitale teknologier og grøn energi- & miljøteknologi. Den største jobvækst fra 2016 til 2021 har fundet sted inden for produktionsindustrien, der har haft en vækst på ca. 580 fuldtidsstillinger.

Det fremgår også af figuren, at produktionsindustrien har den største specialiseringsgrad i Skanderborg Kommune. Med en specialiseringsgrad på 2,5 udgør produktionsindustri en andel af den samlede private beskæftigelse, der er mere dobbelt så stor som i en gennemsnitskommune. Også grøn energi- & miljøteknologi samt livsstil & mode har en høj specialiseringsgrad i Skanderborg Kommune.

Figur 4.4. Kommunens erhvervsmæssige specialisering samt jobvækst opdelt på klyngeområder, 2016-2021

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.
Note: Klyngerne er baseret på statistikarbejdet, der ligger til grund for rapporten "Erhvervsmæssige styrkeområder – Kortlægning af erhvervsstyrker i dansk erhvervsliv", som IRIS Group og CRT udarbejdede for Erhvervsstyrelsen i 2019. Nogle erhverv i figuren dækker flere nationale klynger. Fx dækker "grøn energi- og miljøteknologi" både over virksomheder, der er i målgruppen for CLEAN og Energy Cluster.

Figuren viser Skanderborg Kommunes erhvervsmæssige specialisering inden for de områder, hvor der er etableret nationale klynger. Klyngernes betydning er vist gennem tre indikatorer:

- Cirklernes størrelse illustrerer størrelsen af hver klynge målt på antal fuldtidsbeskæftigede i 2021. Antal årsværk er angivet i parentes ud for hver cirkel.
- Placeringen langs figurens x-akse viser klyngens specialiseringsgrad. En specialiseringsgrad over 1 er udtryk for, at klyngens andel af Skanderborg Kommunes private beskæftigelse er større end i resten af landet.
- Placeringen langs y-aksen viser udviklingen i antal fuldtidsbeskæftigede 2016-21. Det vil sige, om klyngen har haft vækst eller tilbagegang i de sidste fem år.

Produktion, bygge og anlæg samt handel dominerer i Skanderborg Kommune

Hvor Figur 4.4. på forrige side gav et overblik over Skanderborg Kommunes specialisering inden for de nationale klyngeområder, tager Tabel 4.1. afsæt i en traditionel brancheinddeling og omfatter alle private virksomheder. Den viser, at elektronik-, maskin- og transportmiddelindustriener er den største branche i Skanderborg Kommune målt på antallet af fuldtidsjobs, og at denne branche samtidig har oplevet en markant jobvækst på 18 pct. i perioden 2016 til 2021. Derudover er engros- og detailhandel samt bygge og anlæg toneangivende brancher i Skanderborg Kommune. Den største procentvise vækst i beskæftigelsen er sket inden for tele, IT og information samt reklame og øvrig erhvervsservice.

Tabel 4.1. Antal private jobs, jobvækst 2016-21 samt erhvervsmæssig specialisering, opdelt på brancheniveau

Branche	Antal fuldtidsjobs		Jobvækst, 2016-21 (pct.)	Jobvækst i hele landet, 2016-21 (pct.)	Specialisering, 2021
	2016	2021			
Elektronik-, maskin- og transportmiddelindustri	2.192	2.594	18%	7%	3,1
Engroshandel	1.924	2.078	8%	4%	1,4
Detailhandel	1.417	1.720	21%	3%	0,9
Bygge og anlæg	1.136	1.400	23%	17%	0,8
Rådgivning, forskning og udvikling	898	1.083	21%	14%	0,9
Transport	1.044	891	-15%	3%	0,9
Tele, IT og information	487	703	45%	20%	0,9
Olieraffinaderier mv., kemisk industri, medicinalindustri, plast-, glas- og betonindustri	585	679	16%	8%	1,1
Operationel service	635	618	-3%	7%	0,6
Landbrug, skovbrug og fiskeri	540	583	8%	-2%	1,0
Føde-, drikke- og tobaksvareindustri	423	503	19%	8%	1,1
Metalindustri	459	500	9%	-4%	1,5
Tekstil, træ, papir, møbelindustri mv.	446	463	4%	4%	0,9
Sundhedsvæsen	386	455	18%	29%	0,9
Hoteller og restauranter	366	433	18%	-1%	0,7
Undervisning	382	415	9%	6%	1,1
Reklame og øvrig erhvervsservice	308	389	26%	8%	1,3
Ejendomshandel og udlejning	352	360	2%	5%	0,8
Andre serviceydelser mv.	299	294	-1%	4%	0,6
Finansiering og forsikring	256	257	0%	7%	0,3
Private velfærdsinstitutioner	147	147	-1%	8%	0,4
Kultur og fritid	117	136	17%	10%	0,5
Råstof, energi og forsyning mv.	111	126	13%	8%	0,7
Forlag, tv og radio	91	97	6%	10%	0,4
Alle brancher	15.003	16.924	13%	7%	1,0

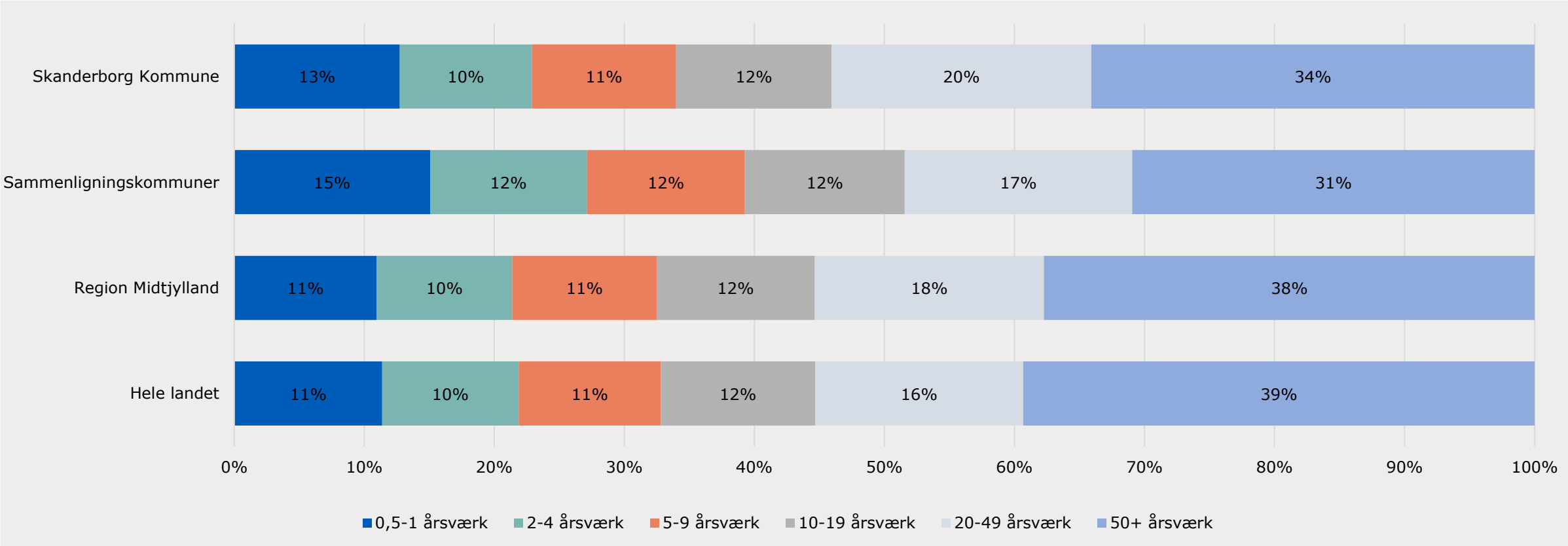
Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik. Note: En specialiseringsgrad over 1 er udtryk for, at branchens andel af kommunens private beskæftigelse er større end i resten af landet. Hvis specialiseringsgraden er under 1, fylder branchen mindre i kommunen end i resten af landet eller en gennemsnitskommune. Tal markeret med rød angiver, at væksten har været negativ.

Relativt få beskæftigede i større virksomheder i Skanderborg Kommune

Figur 4.5. viser, hvordan den private fuldtidsbeskæftigelse er fordelt på forskellige virksomhedsstørrelser i 2021 – fra helt små virksomheder op til virksomheder med mindst 50 ansatte.

Det fremgår, at de større virksomheder med over 50 årsværk står for en lidt lavere andel af den private beskæftigelse i Skanderborg Kommune end i Region Midtjylland og hele landet. Det omvendte gør sig gældende for de mindste virksomheder og især virksomheder med 20-49 årsværk.

Figur 4.5. Privat fuldtidsbeskæftigelse fordelt på virksomhedsstørrelse, 2021

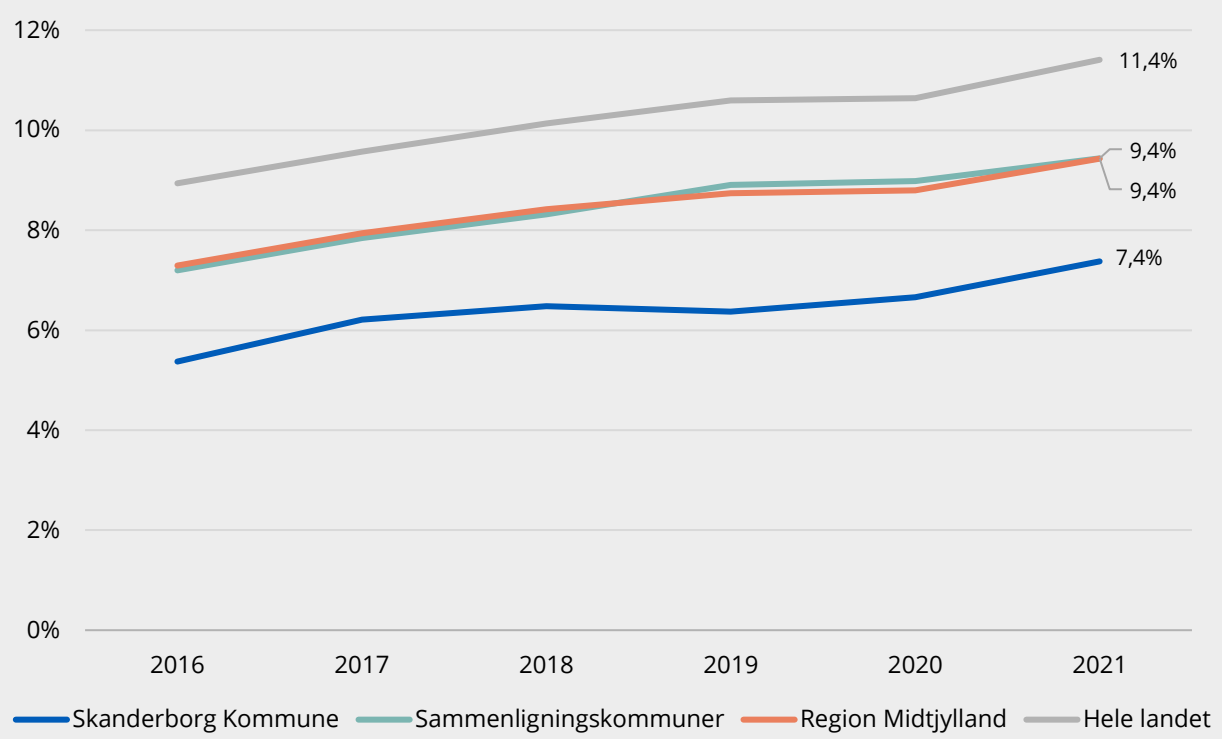

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.
Note: Opgjort på arbejdssteder.

Jobskabelsen i den private sektor hænger sammen med virksomhedernes adgang til kvalificeret arbejdskraft. I den forbindelse er mulighederne for at rekruttere arbejdskraft fra udlandet vigtig for mange virksomheder. Figur 4.6. viser udviklingen i andelen af udenlandske medarbejdere i den private sektor i Skanderborg Kommune, sammenligningskommunerne, regionen og hele landet i perioden 2016 til 2021. Det fremgår, at andelen af udenlandske medarbejdere i den private sektor er vokset i Skanderborg Kommune i perioden 2016 til 2021, men at andelen fortsat er betydeligt lavere end i både sammenligningskommunerne, regionen og hele landet.

Udover adgang til udenlandsk arbejdskraft bidrager en løbende opkvalificering af arbejdsstyrken i form af voksen- og efteruddannelse også til sikre, at virksomhedernes har adgang til kvalificeret arbejdskraft. Tabel 4.2. viser hvor stor en del af arbejdsstyrken, der har deltaget i voksen- og efteruddannelse (VEU) i to forskellige perioder. I 2016 til 2018 lå deltagelsesgraden i VEU i Skanderborg Kommune på 10 pct., hvilket var under niveauet i sammenligningskommunerne. Andelen, der har deltaget i VEU, faldt herefter betydeligt i både Skanderborg Kommune og resten af landet i 2019 til 2021. Dette kan bl.a. skyldes nedlukninger (også på erhvervsskoler) i 2020 som følge af coronaepidemien.

Figur 4.6. Udviklingen i andelen af udenlandske medarbejdere i den private sektor, 2016-21

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.

Tabel 4.2. Deltagelse i voksen- og efteruddannelse, 2016-21

	Andel, der har deltaget i voksen- og efteruddannelse 2016-18	Andel, der har deltaget i voksen- og efteruddannelse 2019-21
Skanderborg Kommune	10,0%	7,6%
Sammenligningskommuner	12,1%	9,0%
Region Midtjylland	11,9%	8,9%
Hele landet	11,6%	8,9%

. Note: Tabel 4.2 viser personer i aldersgruppen 25-74 år.

Erhvervshus
MIDTJYLLAND

5

Iværksætteri og virksomhedsbestand

Dette afsnit fokuserer på tilgang og frafald af virksomheder i Skanderborg Kommune. Først vises udviklingen i iværksætteriet i kommunen efterfulgt af tal for overlevelsesheden blandt de nye virksomheder samt for konkurser.

Derefter vises tilflytningen og fraflytningen af etablerede virksomheder siden 2017.

Endelig viser afsnittet den samlede udvikling i virksomhedsbestanden i Skanderborg Kommune.

Etableringsraten er på niveau med landsgennemsnittet

Iværksættere spiller en vigtig rolle for innovation og jobskabelse i erhvervslivet.

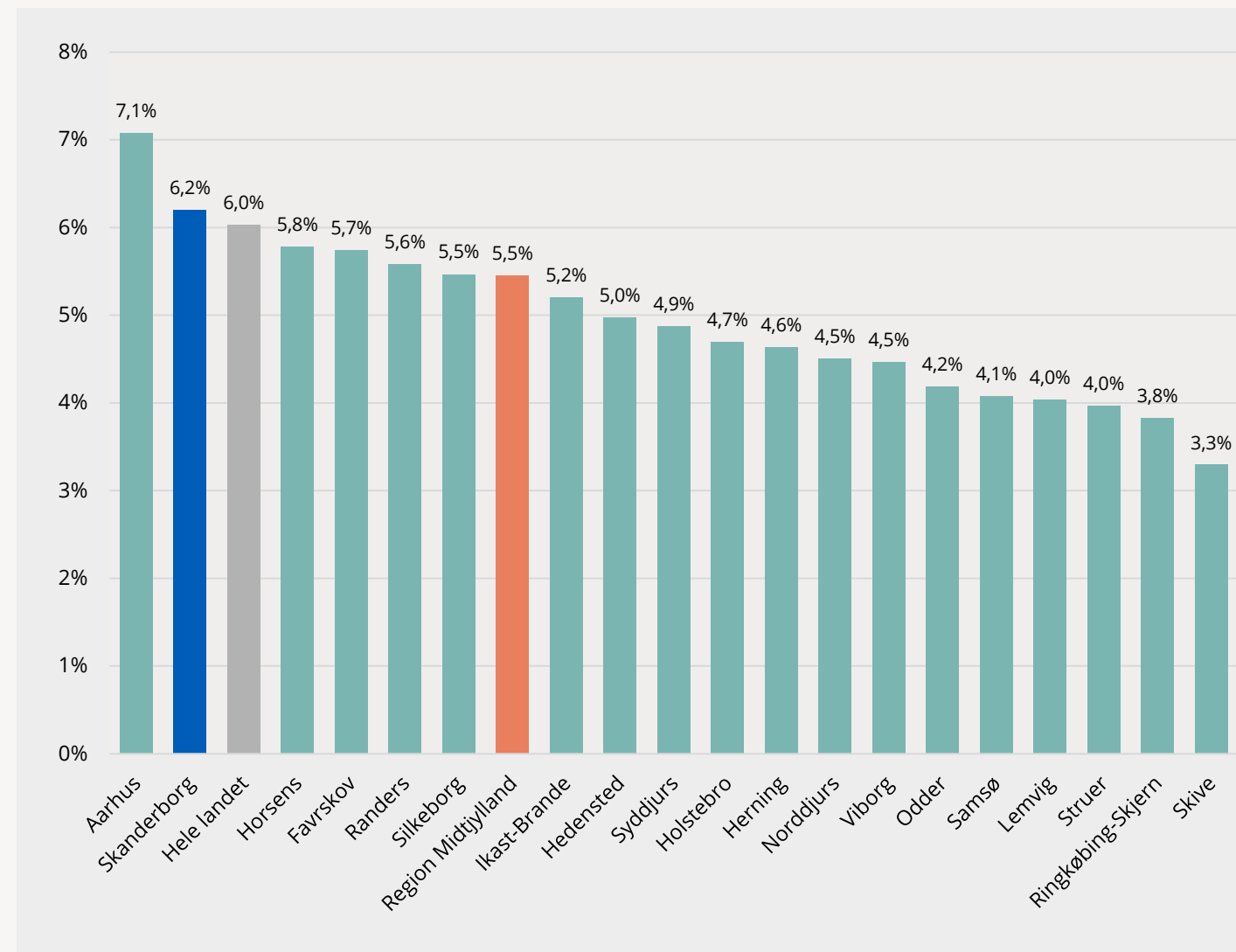
Figur 5.1. viser etableringsraten i de midtjyske kommuner i 2021 sammenlignet med landsgennemsnittet og regionsgennemsnittet.

Som det fremgår, lå etableringsraten i Skanderborg Kommune i 2021 på niveau med landsgennemsnittet og over regionsgennemsnittet.

Figuren viser også, at Aarhus Kommune havde den højeste etableringsrate på ca. 7,1 pct., mens de to vestjyske kommuner – Skive Kommune og Ringkøbing-Skjern Kommune – havde den laveste etableringsrate på lidt over 4 pct. Generelt er etableringsraterne højere i de østjyske end i de vestjyske kommuner.

Figur 5.1. Etableringsrater i de midtjyske kommuner, 2021

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.

Note: Etableringsraten er opgjort som antal virksomheder etableret i året sat i forhold til den samlede virksomhedsbestand.

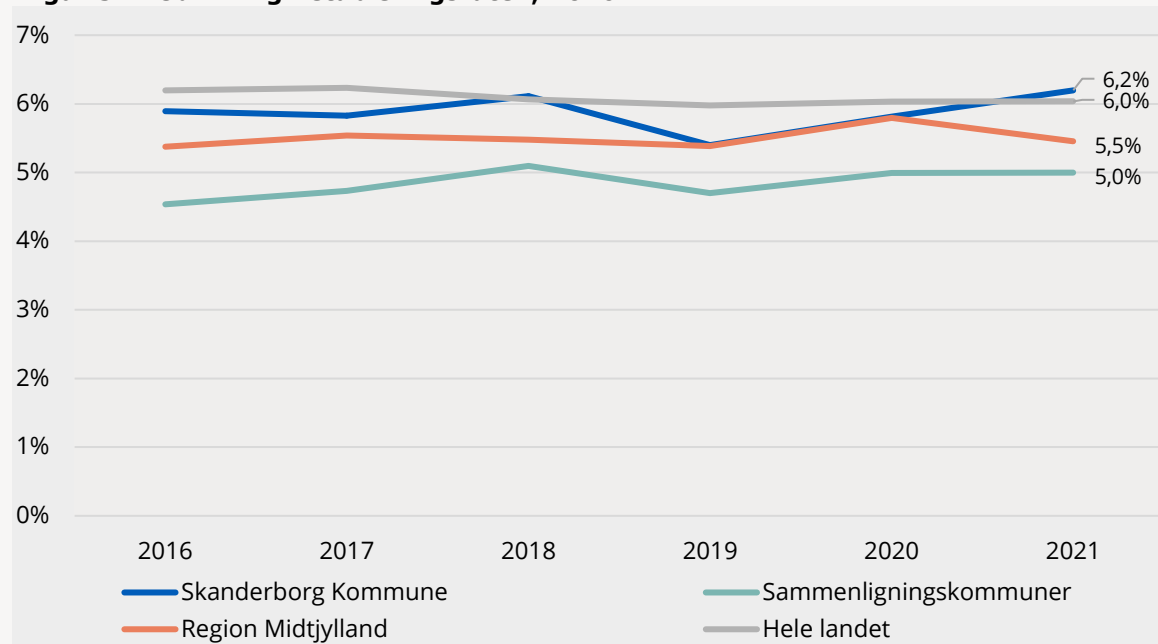
Lille fremgang i etableringsraten i 2021

Figur 5.2. viser udviklingen i etableringsraten i perioden 2016 til 2021 for Skanderborg Kommune, sammenligningskommunerne, Region Midtjylland og hele landet.

Som det fremgår, har etableringsraten i Skanderborg Kommune ligget nogenlunde konstant omkring de 6 pct. i perioden 2016 til 2021. I 2021 voksede antallet af iværksættere, så etableringsraten kom over niveauet i regionen og hele landet.

Det fremgår også, at andelen af nye virksomheder siden 2016 har været højere end gennemsnittet for gruppen af sammenligningskommuner.

Figur 5.2. Udvikling i etableringsraten, 2016-21

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.

Note: Etableringsraten er opgjort som antal virksomheder etableret i året sat i forhold til den samlede virksomhedsbestand. Sammenligningskommuner omfatter: Syddjurs Kommune, Favrskov Kommune, Odder Kommune, Ikast-Brande Kommune og Hedensted Kommune.

Mange iværksættere inden for videnservice

Tabel 5.1 viser iværksættervirksomhedernes fordeling på brancheområder i perioden 2020 til 2021. Af tabellen fremgår det, at der i Skanderborg Kommune er etableret flest virksomheder inden for videnbaserede servicefag i form af videnservice samt finansiering og forsikring. Herefter følger bygge og anlæg samt private velfærdsinstitutioner og kultur.

Tabellen viser også, at fordelingen i Skanderborg Kommune adskiller sig fra fordelingen blandt sammenligningskommunerne, da der i Skanderborg Kommune er relativt mange iværksættere inden for videnservice samt information og kommunikation (ikt). Omvendt er der færre iværksættere inden for bygge og anlæg samt operationel service i Skanderborg Kommune end i sammenligningskommunerne.

Tabel 5.1. Fordeling af iværksættere efter brancher, gennemsnit for 2020-21

Branche	Skanderborg Kommune	Sammenligningskommuner	Region Midtjylland	Hele landet
Videnservice	17%	13%	14%	16%
Finansiering, forsikring og ejendomme	13%	10%	12%	9%
Bygge og anlæg	11%	19%	14%	15%
Private velfærdsinstitutioner og kultur	10%	8%	9%	9%
Landbrug, skovbrug, fiskeri, råstof, forsyning og andre serviceydelser	9%	9%	9%	8%
Information og kommunikation	9%	4%	7%	8%
Detailhandel	8%	10%	9%	8%
Operationel service	6%	10%	9%	9%
Engroshandel	5%	3%	3%	3%
Hoteller og restauranter	4%	5%	5%	6%
Industri	4%	5%	4%	4%
Transport	4%	3%	4%	5%
I alt	100%	100%	100%	100%

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.
 Note: Iværksættervirksomheder med uoplyst branche er ikke medtaget.

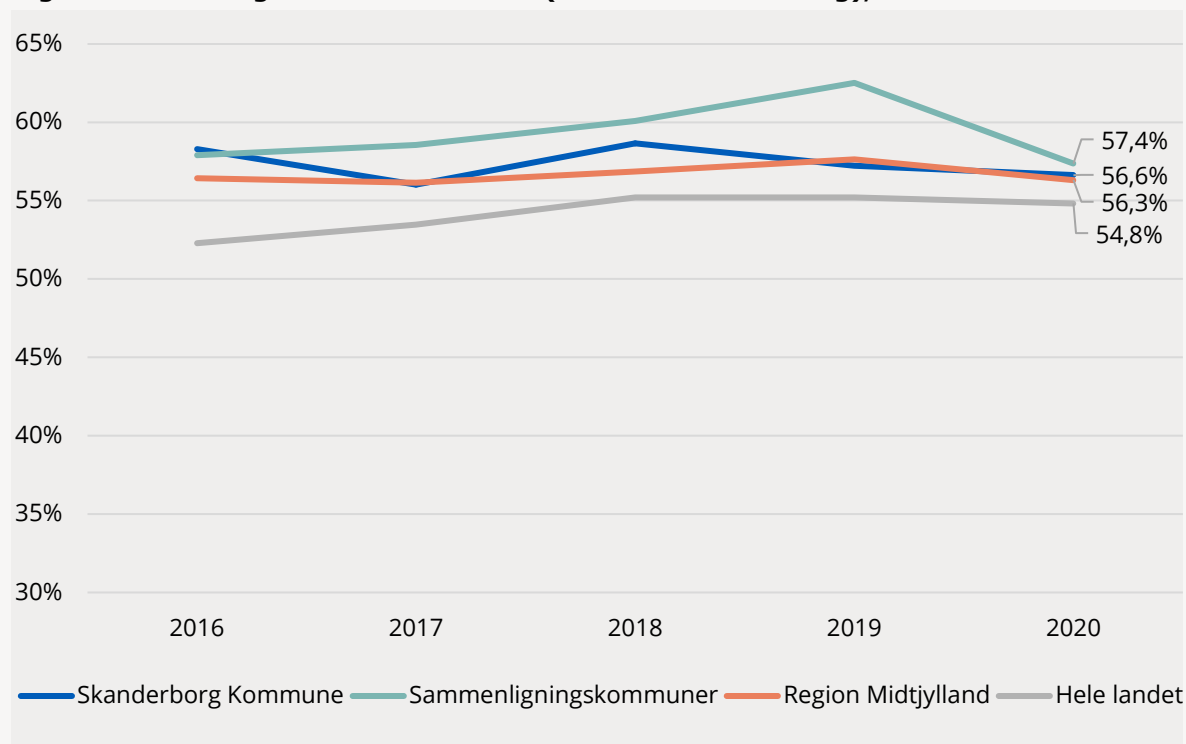
Den treårige overlevelsesrate ligger på niveau med regionsgennemsnittet

En vigtig indikator for iværksættervilkårene i en kommune er overlevelsesraten, det vil sige andelen af iværksættervirksomheder, der formår at fastholde en væsentlig økonomisk aktivitet efter, at de er etableret. Figurene neden for viser overlevelsesraterne henholdsvis tre- og fem år efter etablering for iværksættere i Skanderborg Kommune, sammenlignings-kommunerne, Region Midtjylland og hele landet.

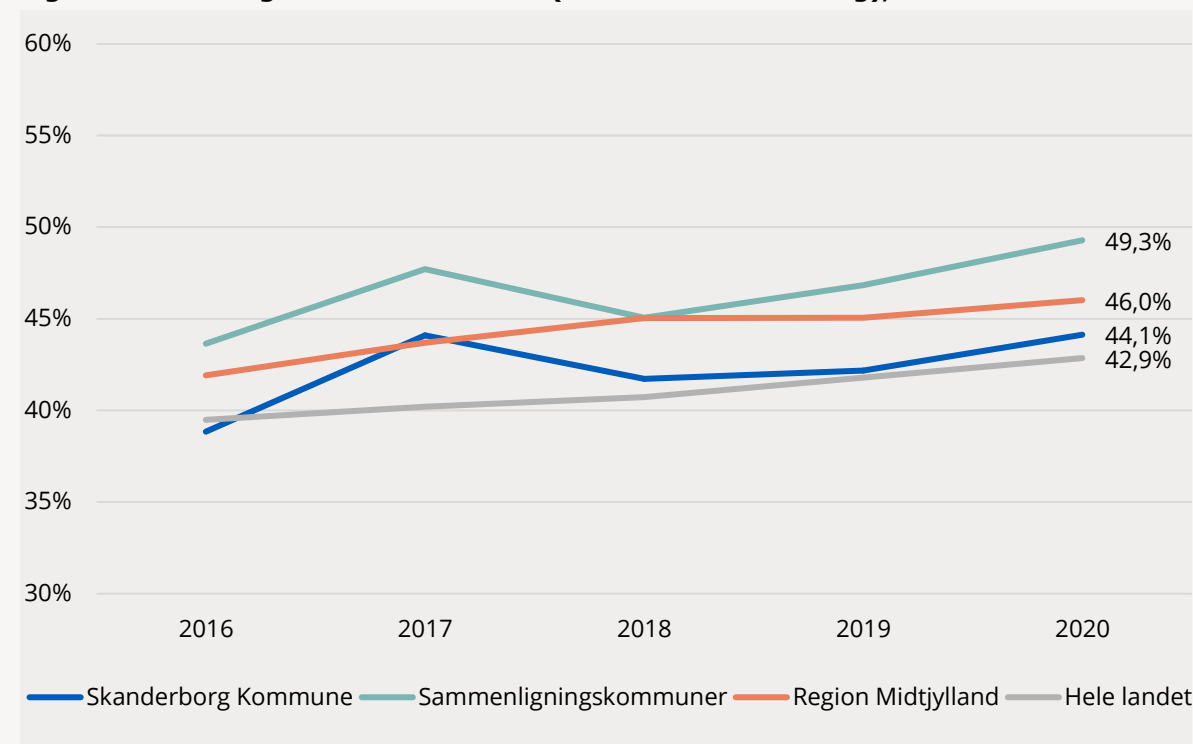
Det fremgår, at overlevelsesraterne svinger lidt fra år til år. Set over hele perioden er overlevelsesraterne i Skanderborg Kommune lidt højere end i hele landet. Det gælder både den tre- og femårige overlevelsesrate. Den treårige overlevelsesrate i Skanderborg Kommune har ligget nogenlunde på niveau med hele regionen, men har dog været lidt lavere end i sammenligningskommunerne. De seneste par år har den treårige overlevelsesrate i Skanderborg Kommune ligget stabilt på knap 57 pct.

Den femårige overlevelsesrate har ligeledes ligget et niveau lavere i Skanderborg Kommune end i sammenligningskommunerne. I 2020 er den vokset en anelse, så Skanderborg Kommune har nærmet sig andelen for regionen samlet.

Figur 5.3 Udvikling i overlevelsesraten (tre år efter etablering), 2016-20

Figur 5.4 Udvikling i overlevelsesraten (fem år efter etablering), 2016-20

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.

Note: Danmarks Statistik har justeret opgørelsen af overlevede virksomheder. Derfor kan overlevelsesraterne i denne rapport ikke sammenlignes med overlevelsesraterne i sidste års rapport.

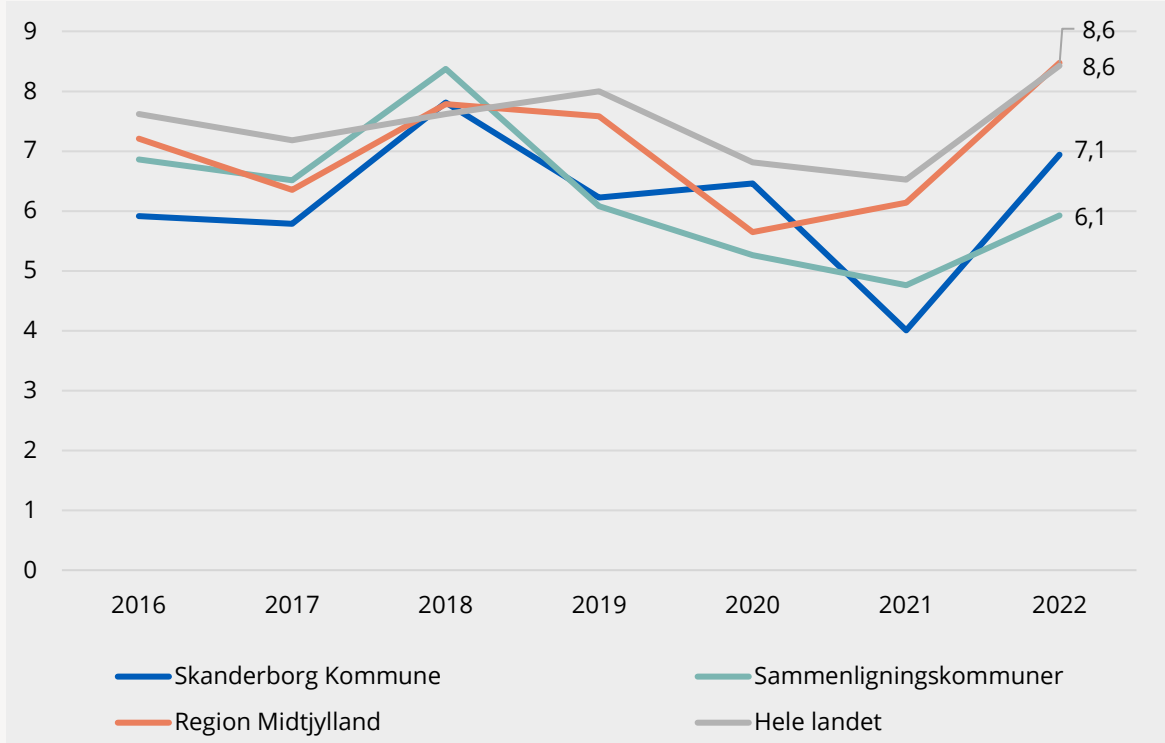
Stigning i antallet af virksomhedskonkurser i 2022

En anden indikator for afvikling og frafald af virksomheder er omfanget af konkurser. Figur 5.5 viser, hvor mange virksomheder der blev erklæret konkurs i perioden 2016 til 2022 i Skanderborg Kommune, sammenligningskommunerne, Region Midtjylland og hele landet – opgjort som antal konkurser pr. 1.000 virksomheder.

Det fremgår, at antallet af konkurser (pr. 1.000 virksomheder) i Skanderborg Kommune nogenlunde har fulgt udviklingen i sammenligningskommunerne. Figuren viser også, at antallet af konkurser er vokset betydeligt i Skanderborg Kommune i 2022. Der er også kommet flere konkurser i sammenligningskommunerne samt regionen og hele landet – dog har stigningen ikke været ligeså markant som i Skanderborg Kommune. I 2022 var der ca. 7 konkurser i Skanderborg Kommune pr. 1.000 virksomheder mod 9 i regionen og hele landet. Generelt skal det stigende antal konkurser i 2022 ses i sammenhæng med hjælpepakkeres ophør.

Tabel 5.2 viser, hvordan konkurserne fordeler sig på hovedsektorer i Skanderborg Kommune. Som det fremgår, har der været flest konkurser inden for service og handel samt bygge og anlæg i 2022.

Figur 5.5. Udvikling i antal konkurser pr. 1.000 virksomheder, 2016-22

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.
Note: Konkurser er opgjort for virksomheder med beskæftigelse og/eller en omsætning på mindst en mio. kr. (aktive virksomheder). Antallet af virksomheder for 2022 er estimeret på baggrund af udviklingen i virksomhedsbestanden i perioden 2016 til 2021.

Tabel 5.2. Fordeling af konkurser i Skanderborg Kommune på hovedsektorer, 2016-22

Sektor	2016	2019	2022
Handel	40%	32%	12%
Service	25%	18%	38%
Bygge og anlæg	20%	23%	23%
Primære erhverv	15%	0%	4%
Industri	0%	14%	23%
Transport	0%	14%	0%
I alt	100%	100%	100%

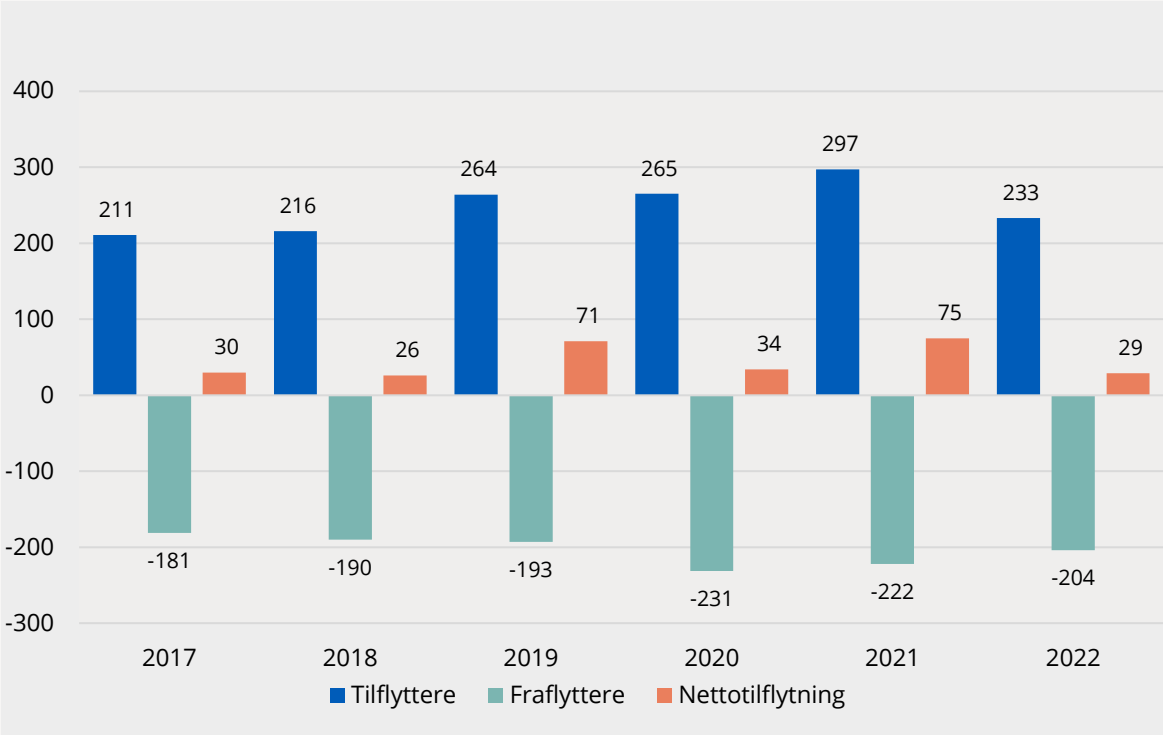
Nettotilflytning af virksomheder de seneste seks år

Et andet vigtigt pejlemærke for erhvervsvilkårene er omfanget af til- og fraflytninger af virksomheder. Figur 5.6 viser udviklingen i både til- og fraflytninger samt nettotilflytningen til Skanderborg kommune fra 2017 til 2022.

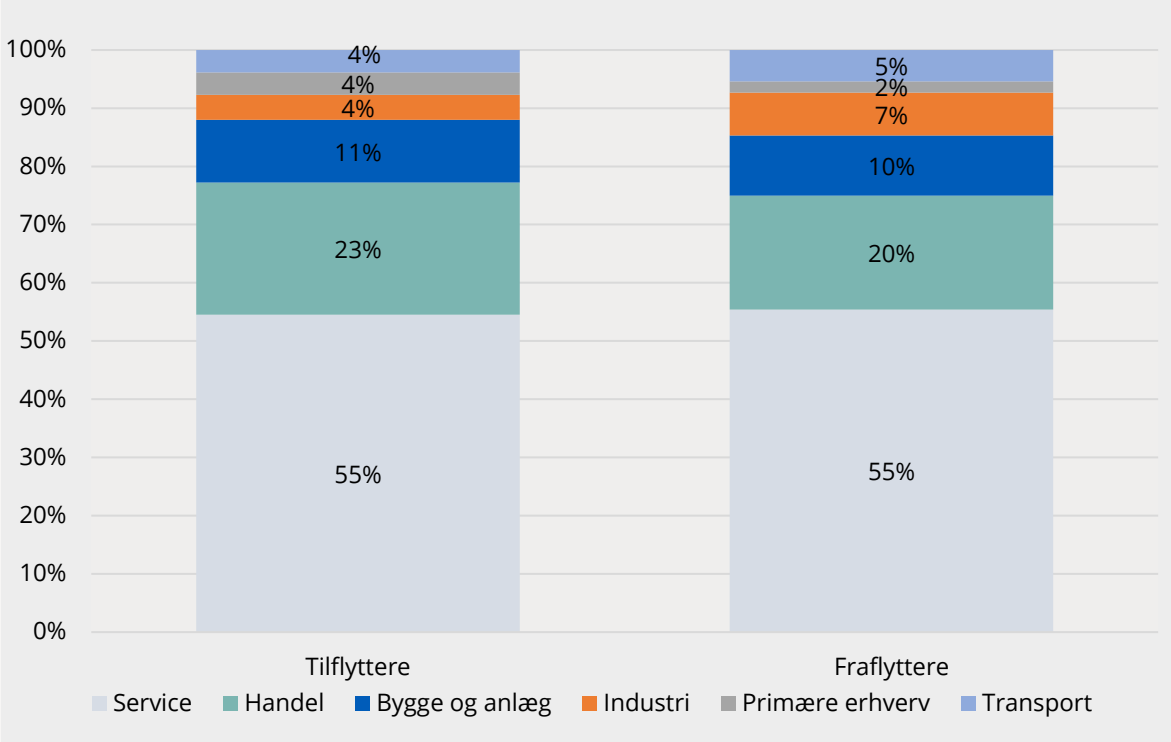
Set over hele perioden har der været flere tilflyttere end fraflyttere i Skanderborg Kommune, hvilket er et tegn på et attraktivt erhvervmiljø. Antallet af tilflyttede virksomheder er dog faldet i 2022. Nettotilflytningen faldt samtidig fra 75 virksomheder i 2021 til 29 virksomheder i 2022. Over hele perioden har der været en nettotilflytning på 265 virksomheder.

Figur 5.6. viser, at sektorfordelingen af til- og fraflyttere er stort set ens i Skanderborg Kommune.

Figur 5.6. Til- og fraflytning af virksomheder i Skanderborg Kommune, 2017-22

Figur 5.7. Til – og fraflytning fordelt på sektorer i Skanderborg Kommune, 2022

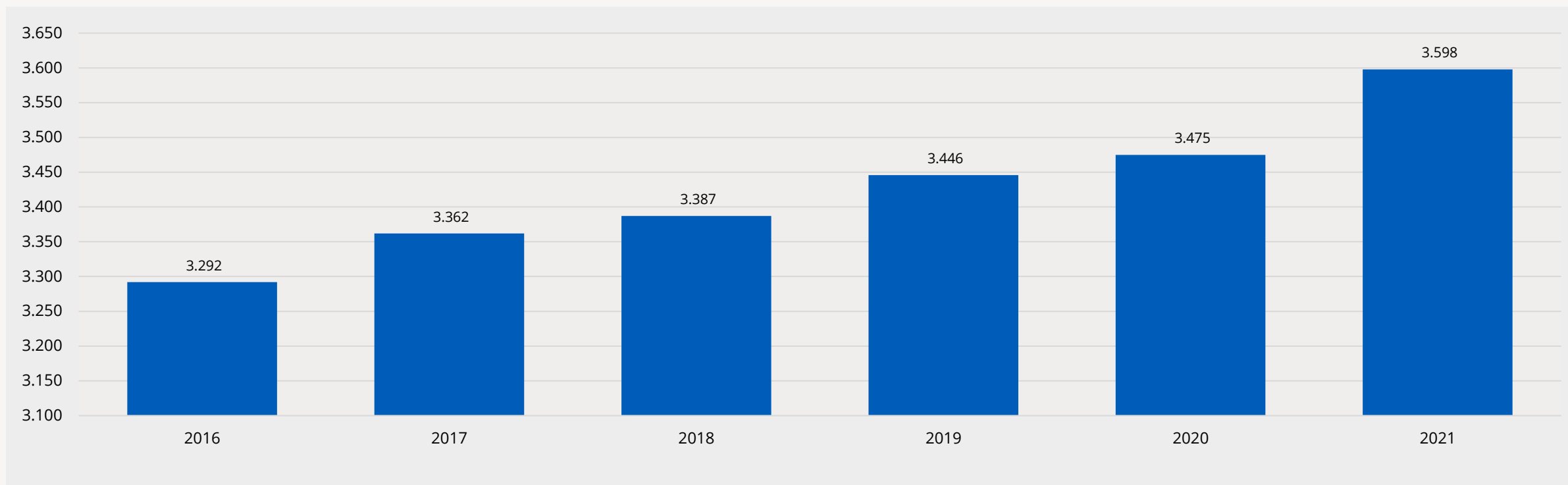
Kilde: IRIS Group på baggrund af data fra Det Centrale Virksomhedsregister (CVR).
Note: Antallet af virksomheder omfatter udvalgte selskabsformer (enkeltmandsvirksomhed, PMV, I/S, A/S, ApS mv.) og ikke fonde, foreninger, offentlige virksomheder mv. Omfatter ikke holdingselskaber eller filialer. Denne afgrænsning adskiller sig fra forrige side. En virksomhed tælles kun med én gang, uanset om virksomheden er flyttet til eller fra kommunen flere gange i perioden.

Antallet af virksomheder er steget betydeligt i Skanderborg Kommune i 2021

Figuren neden for viser udviklingen i antallet af virksomheder i Skanderborg Kommune i perioden 2016 til 2021. Udviklingen i virksomhedsbestanden er således en sammenfattende indikator, der både rummer tilgangen af iværksættere, frafaldet pga. konkurser og virksomhedslukninger samt nettoflytningen af etablerede virksomheder.

Af Figur 5.8. fremgår det, at der i perioden 2016 til 2021 har været en vækst i antallet af virksomheder i Skanderborg Kommune. Den samlede vækst er 300 nye virksomheder. Det svarer til en stigning på 9 pct. Væksten var størst fra 2020 til 2021, hvor Skanderborg Kommune oplevede en nettofremgang på 123 reelle virksomheder. Det skyldes især den betydelige nettotilflytning dette år, jf. Figur 5.6. på forrige side.

Figur 5.8. Udvikling i antal reelle virksomheder i Skanderborg Kommune, 2016-21

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.

Note: Reelle virksomheder er afgrænset til virksomheder i den private sektor, der i det pågældende år har en økonomisk aktivitet (afhængig af branche), som svarer til mindst et halvt årsværk.

Fem pct. af alle midtjyske virksomheder ligger i Skanderborg Kommune

Nedenstående Tabel 5.3. giver et overblik over, hvordan den samlede virksomhedsbestand, gruppen af iværksættere og gazeller i Skanderborg Kommune fordeler sig på hovedsektorer.

Det fremgår, at fordelingen af iværksættere i høj grad svarer til fordelingen af reelle virksomheder. Omkring halvdelen af virksomhederne og iværksætterne ligger inden for service, mens knap en fjerdedel findes inden for handel. Når det gælder gazeller, dominerer service og handel også i Skanderborg Kommune.

Nederst i tabellen ses, hvor stor en andel Skanderborg Kommune huser af de tre virksomhedstyper i hele regionen. Det fremgår, at ca. 5 pct. af alle virksomheder i Region Midtjylland ligger i Skanderborg Kommune. Det samme gælder for knap 6 pct. af iværksætterne og gazellevirksomhederne.

Tabel 5.3. Virksomheder, iværksættere og gazeller i Skanderborg Kommune fordelt på sektorer, 2021

Sektor	Reelle virksomheder	Iværksættere	Gazeller
Bygge og anlæg	380	28	4
Handel	850	50	16
Primære erhverv	345	10	2
Service	1.722	122	13
Transport	85	5	0
Industri	216	8	2
I alt	3.598	223	37
Andel af Region Midtjylland	4,9%	5,6%	5,5%

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik og Børsens Gazelleliste 2022.

For at en virksomhed kan betegnes som en gazellevirksomhed skal den opfylde en række krav:

- Virksomheden skal minimum have en omsætning på 1 mio. kr. eller komme ud med et bruttoresultat på 0,5 mio. kr. det første år, der måles fra.
- Virksomheden skal være et ApS eller A/S. Dog kan pengeinstitutter også deltage uanset virksomhedsform.
- Virksomheden skal minimum have offentliggjort fire regnskaber og have oplevet vækst i omsætning (bruttoresultat) i hvert eneste af de fire regnskabsår.
- Den samlede sum af det primære resultat i virksomheden skal være i plus, men må godt være negativt ét år.
- Virksomheden skal som minimum have fordoblet sin omsætning gennem de fire sidste regnskabsår.

Kilde: Børsen

Erhvervshus
MIDTJYLLAND

6

Vækstvirksomheder og eksport

Dette afsnit går i dybden med, hvordan virksomheder i Skanderborg Kommune formår at skabe vækst og eksport.

Først belyses udviklingen i andelen af vækstvirksomheder og deres fordeling på brancher.

Derefter kigger afsnittet nærmere på, hvor mange virksomheder der har eksport, og hvordan den samlede eksportværdi har udviklet sig.

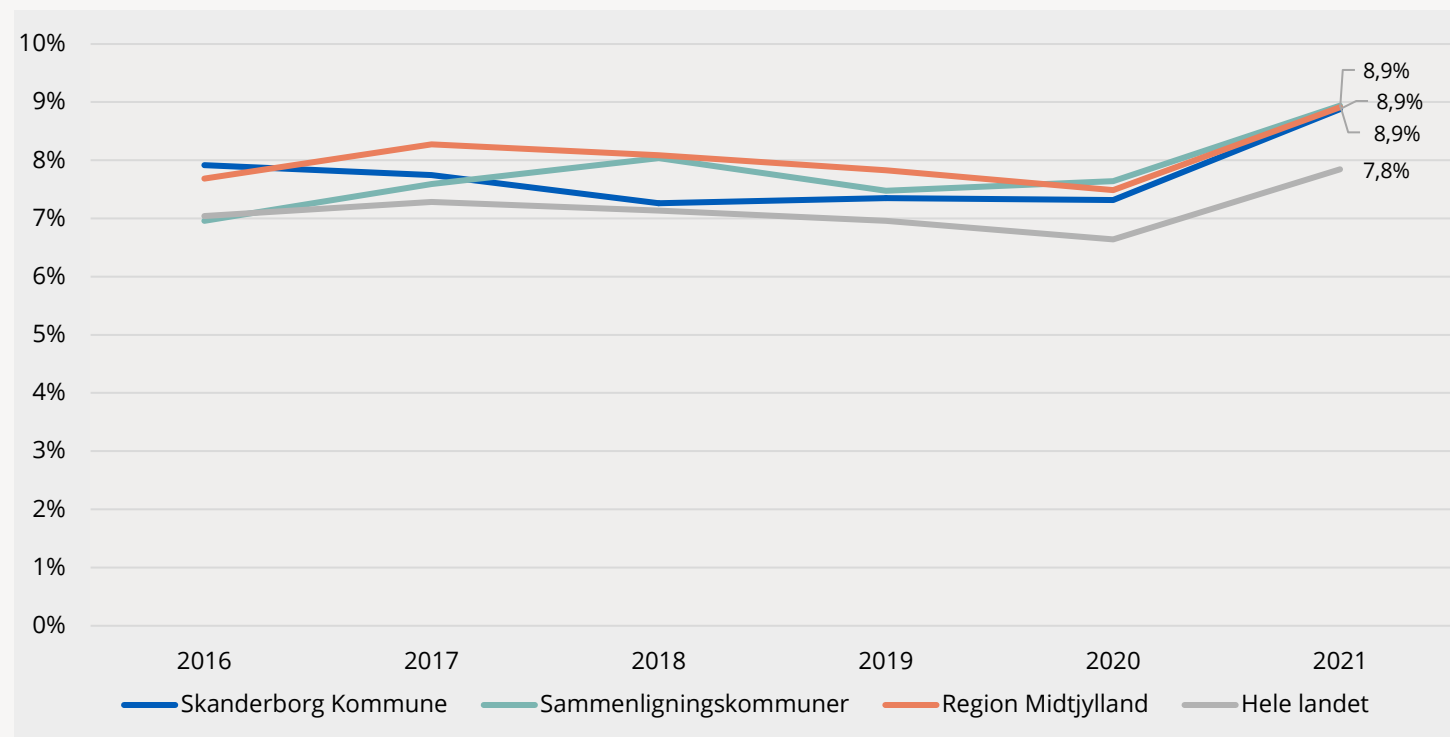
Stigning i andelen af vækstvirksomheder i Skanderborg Kommune i 2021

Figur 6.1 viser udviklingen i andelen af vækstvirksomheder fra 2016 til 2021. Relativt til gazellebegrebet (afsnit 5) er der her et lidt mindre krav til den samlede vækst i vækstvirksomheden samtidig med, at der kun ses på en treårig periode (se note). Omvendt fokuserer opgørelsen af vækstvirksomheder kun på erhverv, der konkurrerer internationalt (typisk i form af erhverv med eksport eller erhverv med mange underleverancer til eksportvirksomheder).

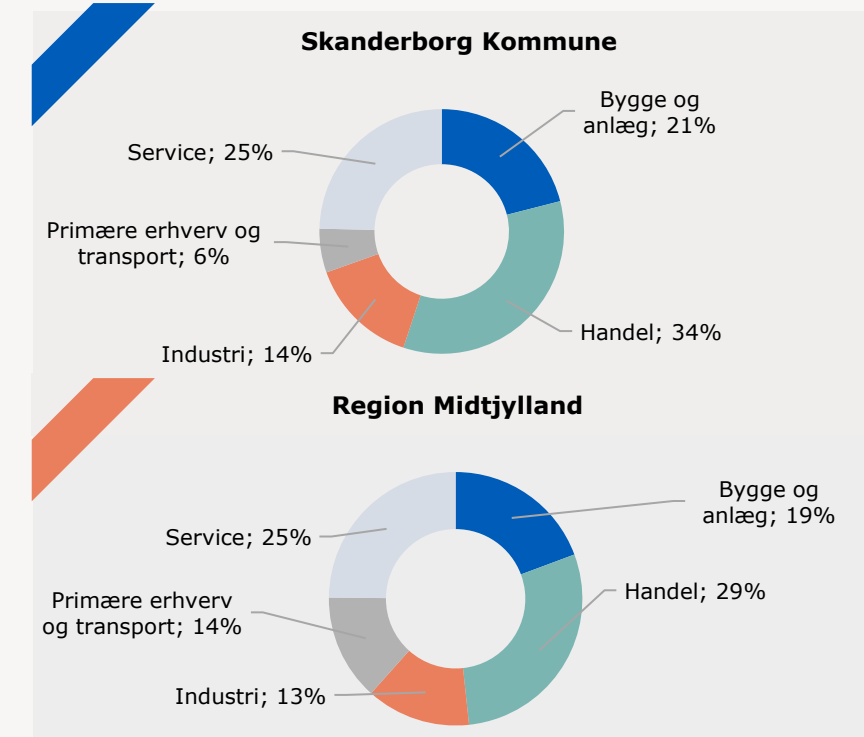
Det fremgår, at andelen af vækstvirksomheder i Skanderborg Kommune faldt frem til 2020, hvorefter den steg i 2021, hvor også den private jobskabelse gik frem, jf. afsnit 4. I 2021 lå andelen i Skanderborg Kommune på ca. 9 pct., hvilket svarer til niveauet i regionen og sammenligningskommunerne. Figuren viser også, at andelen af vækstvirksomheder i hele perioden har ligget højere end hele landet.

Figur 6.2. viser, at fordelingen af vækstvirksomhederne på sektorer i høj grad ligner fordelingen i hele regionen. Dog er der kun ganske få vækstvirksomheder i Skanderborg Kommune inden for de primære erhverv og transport samt relativt mange inden for handel.

Figur 6.1. Udvikling i andelen af vækstvirksomheder, 2016-21

Figur 6.2. Fordeling af vækstvirksomheder på sektorer, 2021

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.

Note: Vækstvirksomheder har haft en årlig omsætningsvækst på mindst 10 pct. de seneste tre år og en absolut vækst på mindst 3 mio. kr. i samme periode. Vækstvirksomheder er opgjort inden for internationalt konkurrerende erhverv.

Sammenligningskommuner omfatter: Syddjurs Kommune, Favrskov Kommune, Odder Kommune, Ikast-Brande Kommune og Hedensted Kommune. Sektorerne primære erhverv og transport er slået sammen i Skanderborg Kommune på grund af diskretioneringer.

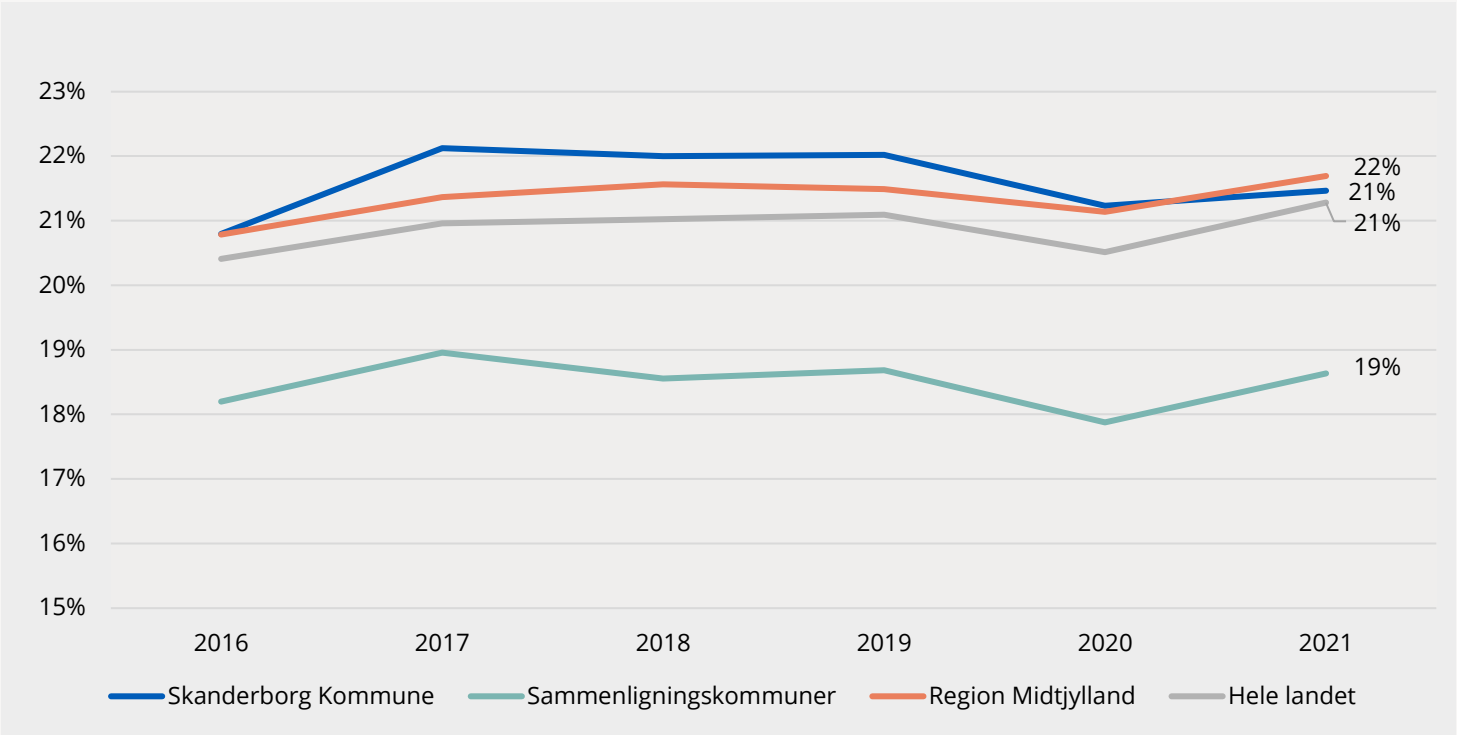
Andelen af eksportvirksomheder på niveau med regionen og hele landet

Virksomheder, der eksporterer varer og tjenester, er en væsentlig drivkraft for vækst og jobskabelse. Figur 6.3. viser udviklingen i andelen af virksomheder med eksport fra 2016 til 2021.

Som det fremgår, har andelen af eksportvirksomheder i Skanderborg Kommune ligget nogenlunde på niveau med regionen og hele landet i perioden og over niveauet for sammenligningskommunerne. I 2021 var 21 pct. af alle virksomheder i Skanderborg Kommune eksportvirksomheder mod 19 pct. i sammenligningskommunerne. Det fremgår også, at andelen af eksportvirksomheder har været nogenlunde konstant i kommunen.

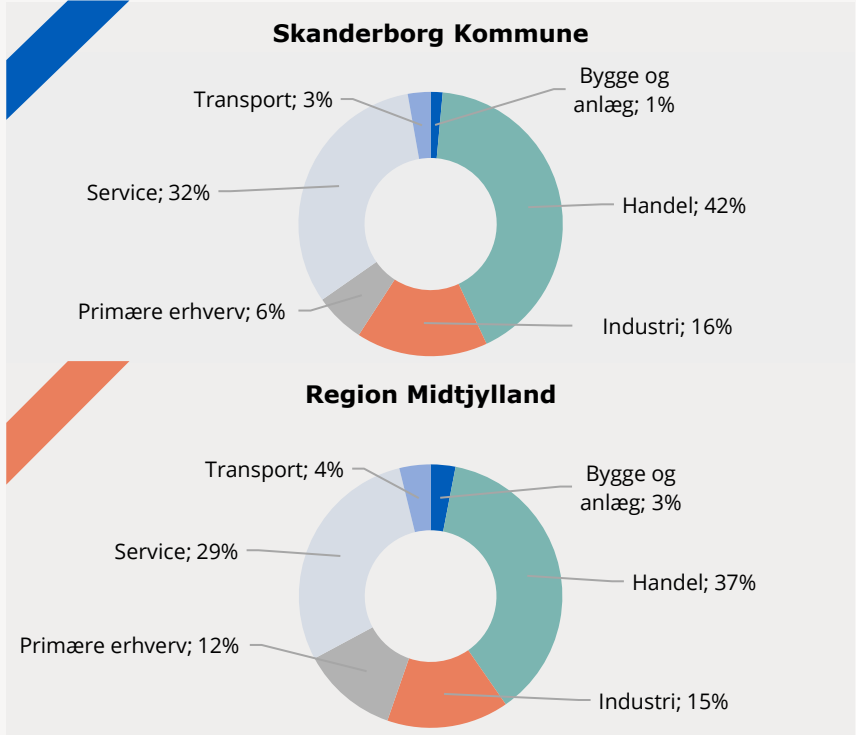
Lidt over 40 pct. af Skanderborg Kommunes eksportvirksomheder kommer fra handelssektoren, jf. Figur 6.4. Herefter følger virksomheder fra servicesektoren, der udgør 32 pct. af eksportvirksomhederne. Generelt er der kun mindre forskelle i fordelingen af eksportvirksomheder mellem Skanderborg Kommune og regionen som helhed. Skanderborg Kommune har dog en lavere andel eksportvirksomheder inden for primære erhverv og relativt mange inden for handel.

Figur 6.3. Udviklingen i andelen af eksportvirksomheder, 2016-21

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.
Note: Eksportvirksomheder er opgjort på arbejdssteder.

Figur 6.4. Fordeling af eksportvirksomheder på sektorer, 2021

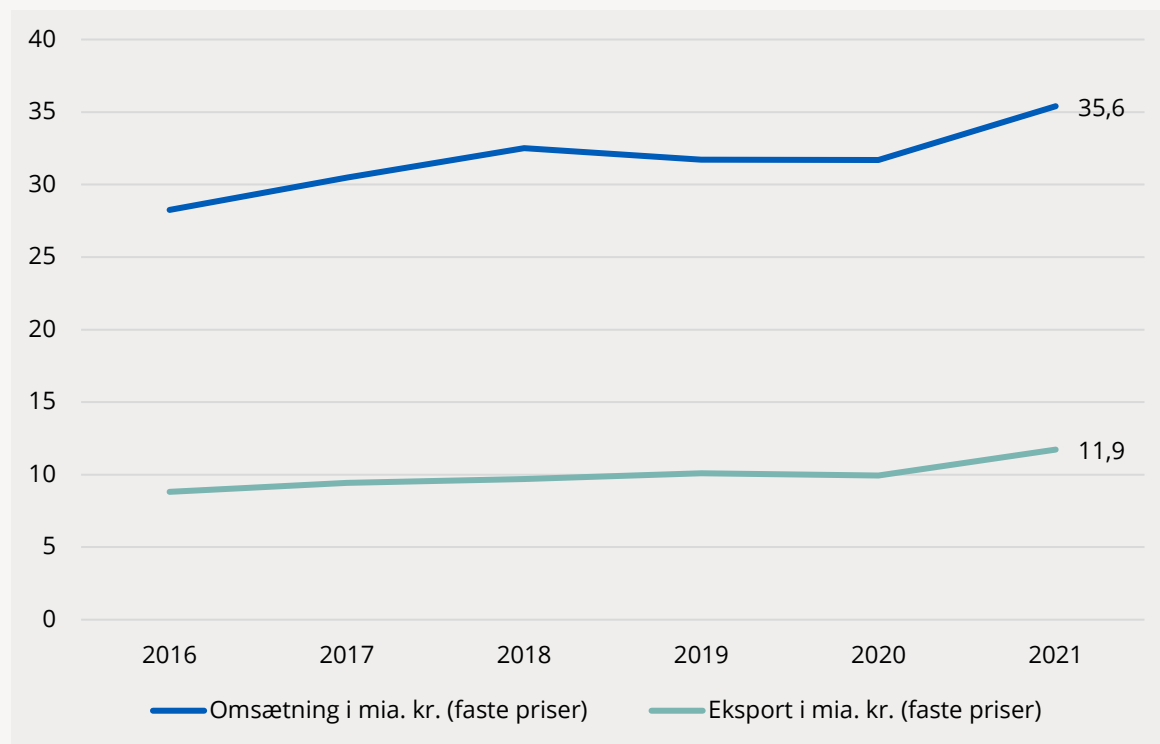
Fremgang i eksportværdien blandt de eksporterende virksomheder i 2021

Mens analysen på forrige side gav et billede af, hvor mange virksomheder, der eksporter, giver Figur 6.5. og 6.6. et overblik over udviklingen i den samlede eksportværdi blandt virksomheder, der afsætter uden for landets grænser. Samtidig viser Figur 6.5. også udviklingen i den samlede omsætning blandt eksportvirksomheder.

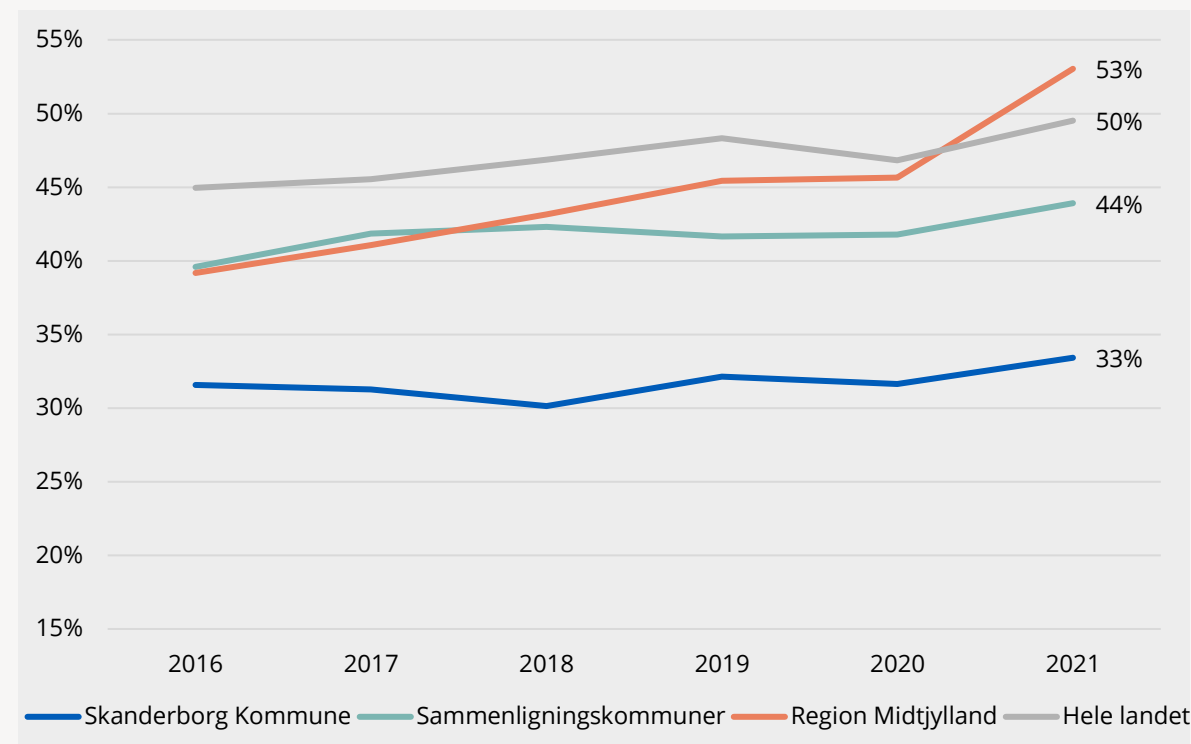
Figur 6.5. viser, at den samlede eksportværdi i Skanderborg Kommune er steget fra ca. 9 mia. kr. i 2016 til knap 12 mia. kr. i 2021, svarende til en vækst på 33 pct. Den samlede omsætning blandt eksportvirksomhederne er ligeledes steget i perioden fra ca. 28 mia. kr. i 2016 til 36 mia. i 2021. Figuren viser også, at både omsætningen og eksporten er vokset markant i 2021.

Af Figur 6.6. fremgår det, at eksportens andel af den samlede omsætning blandt virksomheder i Skanderborg Kommune har været relativt konstant over hele perioden. I 2016 udgjorde eksporten 32 pct. af den samlede omsætning, mens andelen i 2021 var 33 pct. Over hele perioden har eksportandelen ligget noget under sammenligningskommunerne og regionsgennemsnittet. Det fremgår også, at afstanden til regionsgennemsnittet er øget mærkbart over perioden.

Figur 6.5. Udviklingen i samlet omsætning og eksport blandt eksporterende virksomheder i Skanderborg Kommune i mia. kr. (2016-priser), 2016-21

Figur 6.6. Udviklingen i eksportens andel af den samlede omsætning for eksporterende virksomheder, 2016-21

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik

Note: Eksporten er opgjort som virksomhedernes samlede salg fratrukket indenlandsk salg. Opgjort i faste priser (2016-priser). Eksportværdi og omsætning er opgjort på kommuneniveau på baggrund af arbejdsstedernes placering.

Erhvervshus
MIDTJYLLAND

7

Profilanalyse - Highlights

Dette afsnit indeholder nøglefigurer om den lokale og specialiserede vejledning af iværksættere og virksomheder i Region Midtjylland, herunder forskelle på tværs af kommuner i andelen af vejledte.

Afsnittet viser også, hvor stor en andel af de vejledte, der ligger inden for vækstlaget i kommunerne.

For en mere detaljeret analyse af de vejledtes profil, herunder årsværk, omsætning og eksport, henvises til profilanalyse 2023.

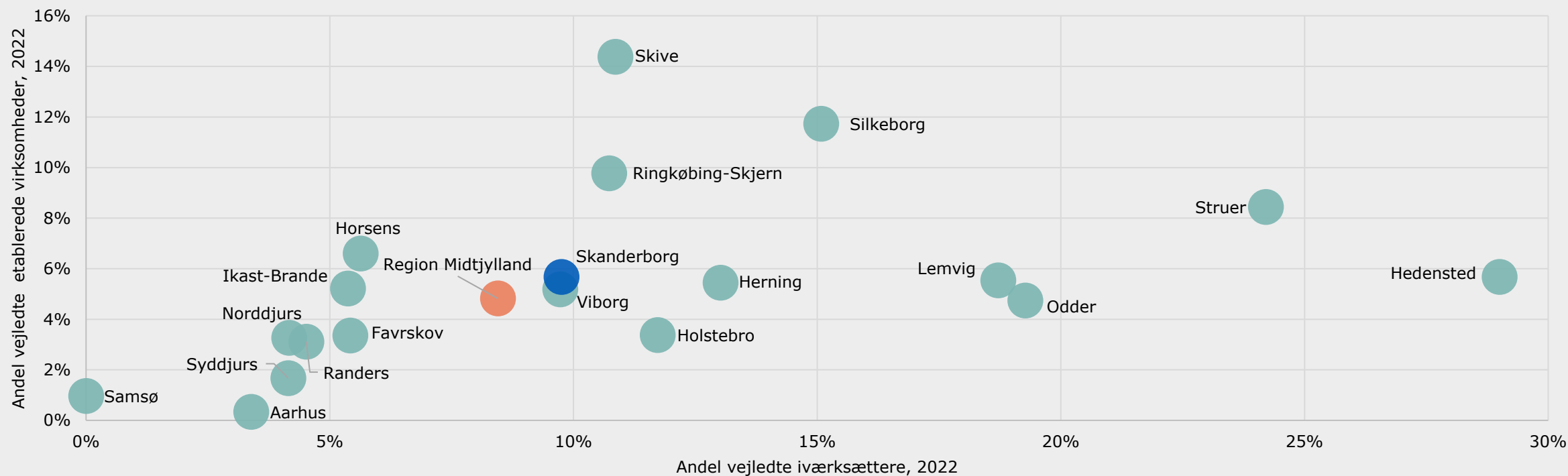
Sammenligning af vejledningsindsatsen i de midtjyske kommuner – lokal erhvervsservice

Figur 7.1. giver et overblik over hvor stor en andel af virksomhederne, opdelt på iværksættere og etablerede virksomheder, der har modtaget vejledning i den lokale erhvervsservice. Resultaterne er vist for alle midtjyske kommuner.

Det fremgår, at andelen af vejledte etablerede virksomheder i Skanderborg Kommune ligger på 6 pct., mens ca. 10 pct. af iværksætterne har modtaget vejledning. Dermed ligger Skanderborg Kommune over andelen for hele regionen for både iværksættere og etablerede virksomheder i 2022.

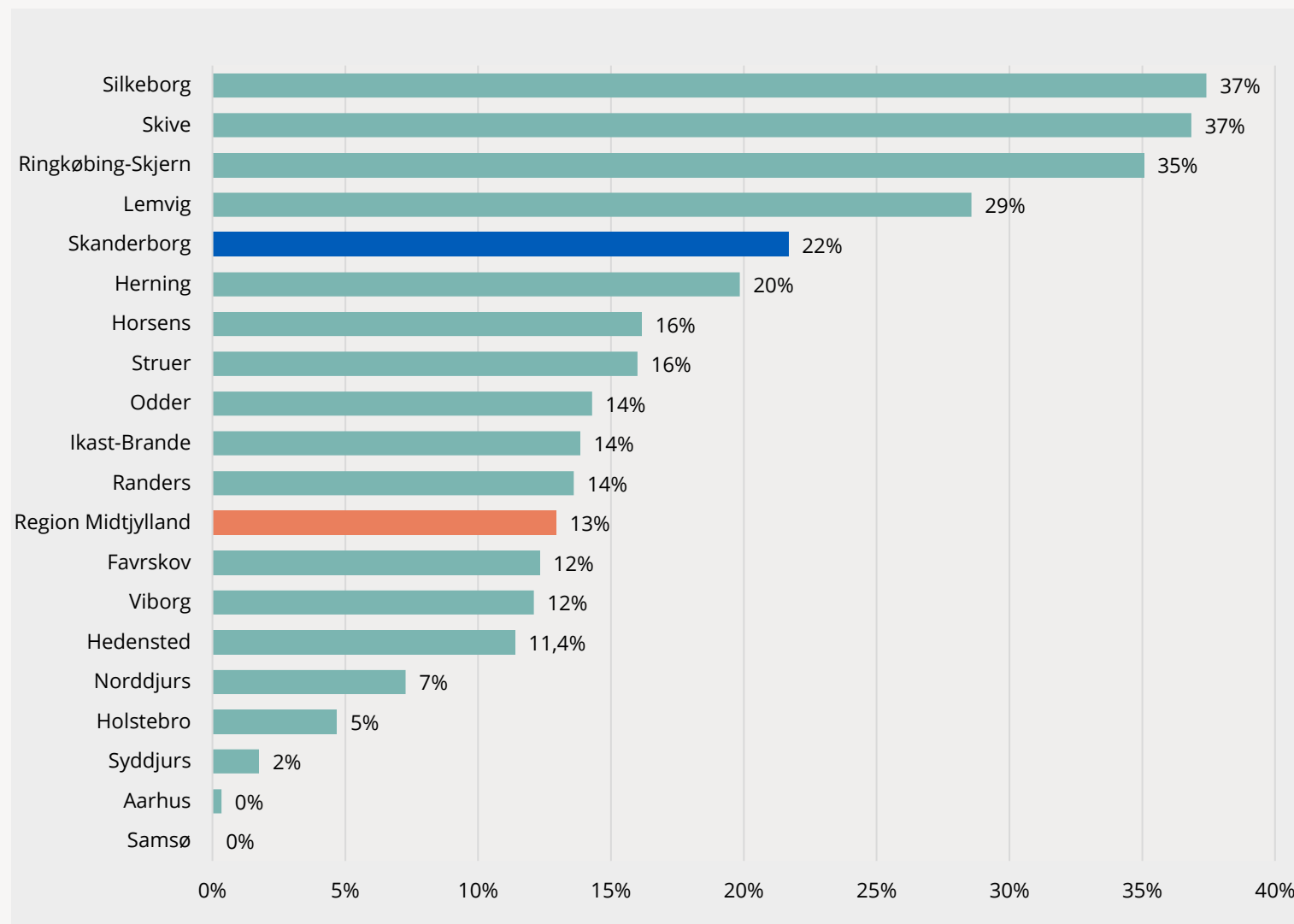
Det skal understreges, at figuren alene fokuserer på virksomheder, der har modtaget individuel sparring og vejledning. Deltagelse i netværk, arrangementer, projekter, kurser mv. under den lokale erhvervsservice er ikke omfattet af figuren.

Figur 7.1. Andel, der har modtaget lokal vejledning i 2022, opdelt på iværksættere og etablerede virksomheder

Sammenligning af vejledningsindsatsen over for vækstlaget – lokal erhvervsservice

Figur 7.2. Andelen af vejlede virksomheder i vækstlaget i den lokale erhvervsservice, 2022

Figur 7.2. viser hvor stor en andel af virksomhederne fra vækstlaget (se definition nederst på siden), der har modtaget lokal vejledning i hver af de midtjyske kommuner.

Det fremgår, at 22 pct. af virksomhederne i vækstlaget i Skanderborg Kommune har modtaget lokal vejledning i 2022. Til sammenligning har 13 pct. af alle midtjyske vækstlagsvirksomheder modtaget lokal vejledning.

Generelt er der stor spredning i andelen af vejlede virksomheder inden for vækstlaget.

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik og data fra lokal erhvervsservice.

Note: Vækstlagsvirksomheder defineres som virksomheder, der i perioden fra 2019 til 2021 har haft en årlig gennemsnitlig vækst i årsværk på 20 procent og i slutåret havde mindst fem ansatte.

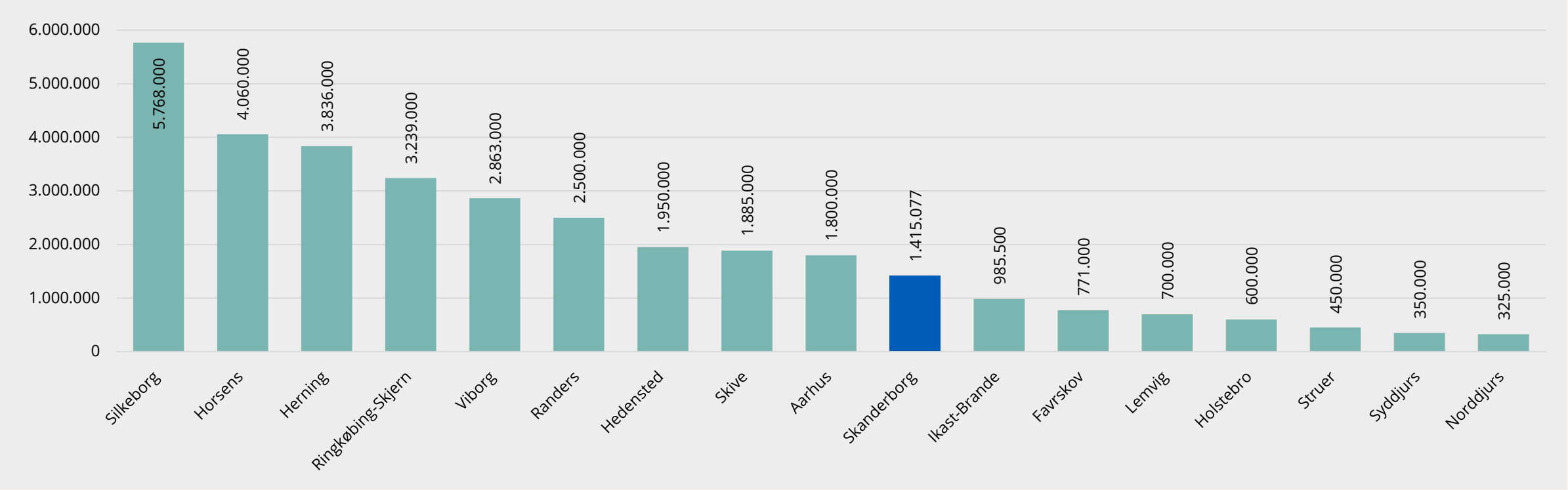
Kommunal bevilling til operatøren af lokal erhvervsservice, 2022

Omfanget af lokalt vejledte bør naturligvis ses i lyset af de ressourcer, som hver kommune har til rådighed til erhvervsservice. Det er op til den enkelte kommune, hvor mange midler der skal afsættes til lokal erhvervsservice.

Figur 7.3. viser størrelsen af bevillingen til den lokale erhvervsserviceoperatør, der i nogle kommuner er Erhvervshus Midtjylland og i andre kommuner et lokalt erhvervsråd. Operatøren kan også være en enhed i forvaltningen.

Beløbene er oplyst af de enkelte kommuner og dækker i nogle kommuner primært over udgifter til vejledning af førstartere, iværksættere og virksomheder, mens de i andre kommuner også dækker over udgifter til bredere erhvervsfremmeprojekter. Beløbene er derfor ikke direkte sammenlignelige.

Figur 7.3. Kommunal bevilling (kr.) til operatør af lokal erhvervsservice, 2022

Kilde: IRIS Group på baggrund af data fra lokal erhvervsservice.
Note: Der er ikke oplysninger om Odder og Samsø Kommuner.

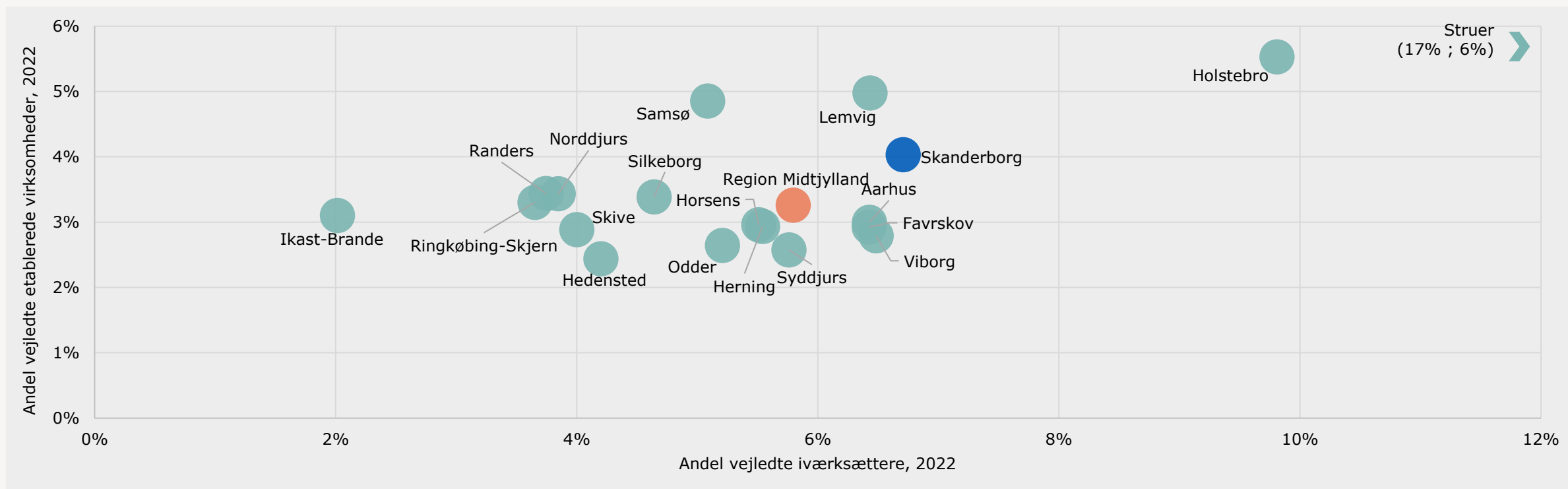
Sammenligning af vejledningsindsatsen i de midtjyske kommuner – specialiseret erhvervsservice

Figur 7.4. giver et overblik over, hvor stor en andel af virksomhederne, opdelt på iværksættere og etablerede virksomheder, der har modtaget specialiseret vejledning af Erhvervshus Midtjylland. Resultaterne er vist for alle midtjyske kommuner.

Det fremgår, at andelen af vejledte iværksættere i Skanderborg Kommune på dette område er ca. 7 pct., hvilket er højere end gennemsnittet for regionen. Andelen af vejledte etablerede virksomheder i Skanderborg Kommune ligger lidt over 4 pct., hvilket ligeledes er lidt højere end det regionale gennemsnit.

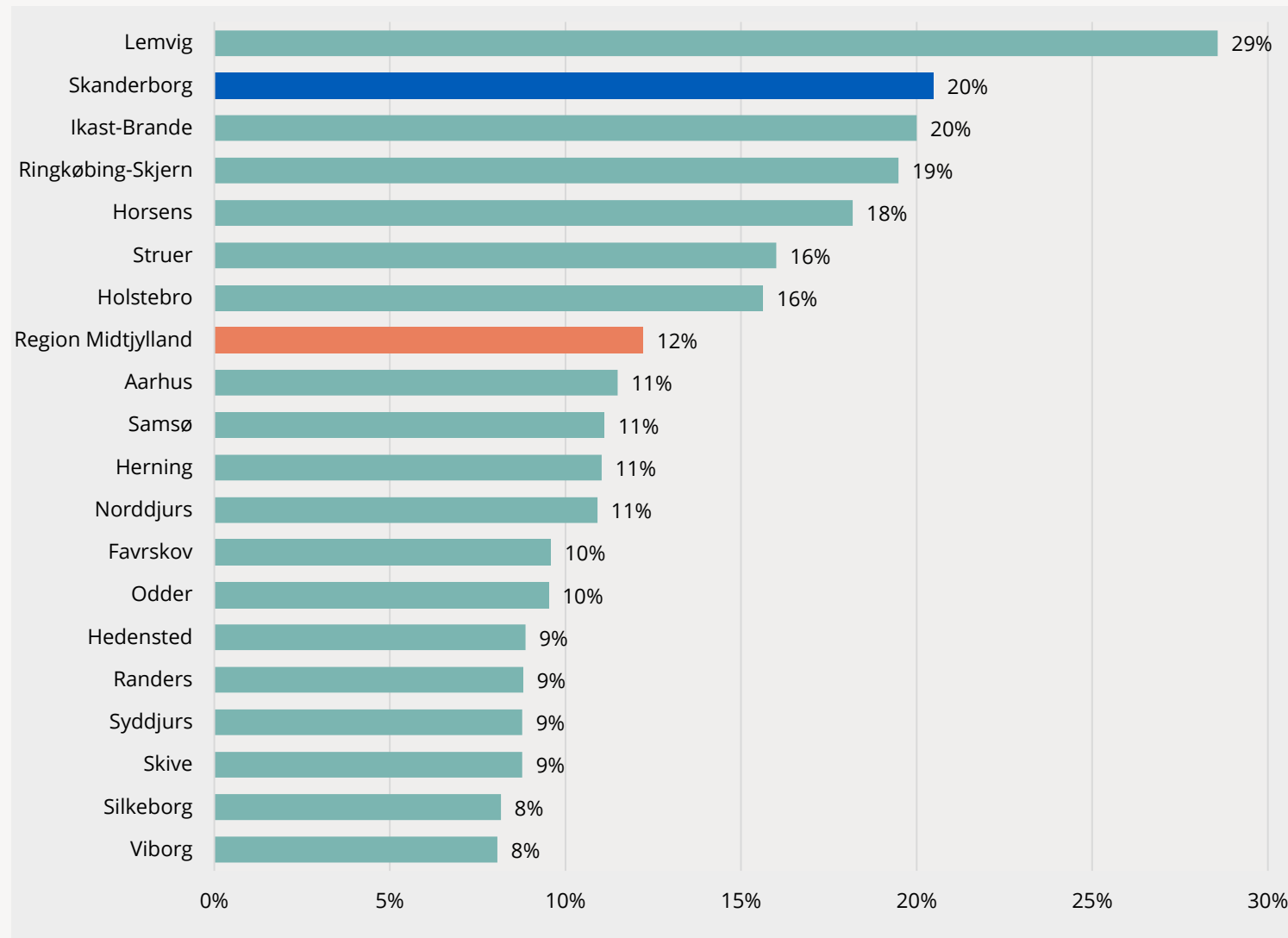
Det skal understreges, at figuren alene fokuserer på virksomheder, der har modtaget individuel sparring og vejledning. Virksomheder, der alene har deltaget i arrangementer og kollektive forløb udbudt af Erhvervshus Midtjylland, er ikke omfattet af figuren.

Figur 7.4. Andel, der har modtaget specialiseret vejledning i 2022, opdelt på iværksættere og etablerede virksomheder

Sammenligning af vejledningsindsatsen over for vækstlaget – specialiseret vejledning

Figur 7.5. Andel af vejledte virksomheder i vækstlaget i den specialiserede erhvervsservice, 2022

Figur 7.5. viser hvor mange virksomheder i vækstlaget, der har modtaget specialiseret vejledning af Erhvervshus Midtjylland.

I Skanderborg Kommune blev der i 2022 ydet specialiseret vejledning til 20 pct. af vækstlaget. Det er markant højere end niveauet for regionen på 12 pct.

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik og data fra Erhvervshus Midtjylland.

Note: Vækstlagsvirksomheder defineres som virksomheder, der i perioden fra 2019 til 2021 har haft en årlig gennemsnitlig vækst i årsværk på 20 procent og i slutåret havde mindst fem ansatte.

Erhvervshus
MIDTJYLLAND

Udgivet af Erhvervshus Midtjylland, juni 2023.
Udarbejdet i samarbejde med IRIS Group.
Data-/talmateriale leveret af IRIS Group.